

Ikt. sz.: FFB-42/22-3/2024.

FFB-11/2024. sz. ülés
(FFB-43/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Fenntartható Fejlődés Bizottságának**
2024. november 13-án, szerdán, 13 óra 02 perckor
az Országház Herman Ottó termében (földszint 10.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A klímagázokról szóló T/9722. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	5
<i>Határozathozatal</i>	7
<i>A Tisza toxikus fém, félfém és műanyag szennyezése, a folyómeder problémái és a Tisza-menti vizes területek hiányának következményei elhárítására vonatkozó intézkedési javaslatokról szóló H/9478. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	8
<i>Gelencsér Ferenc szóbeli kiegészítése</i>	8
<i>Hozzászólások</i>	9
<i>Határozathozatal</i>	10
<i>Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter meghallgatása</i>	11
<i>Szijjártó Péter tájékoztatója</i>	11
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	14
<i>Szijjártó Péter válasza</i>	24
<i>Egyebek</i>	34
<i>Az ülés berekesztése</i>	34

Napirendi javaslat

1. A klímagázokról szóló törvényjavaslat (T/9722. szám)
(Kormány - energiaügyi miniszter)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
Uniós napirendi pont!
2. A Tisza toxikus fém, félfém és műanyag szennyezése, a folyómeder problémái és a Tisza-menti vizes területek hiányának következményei elhárítására vonatkozó intézkedési javaslatokról szóló határozati javaslat (H/9478. szám)
(Gelencsér Ferenc (Momentum) képviselő)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

14.00 órától

3. Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)
4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Keresztes László Lóránt (LMP), a bizottság elnöke
Bencsik János (Fidesz), a bizottság alelnöke

Erdős Norbert (Fidesz), a bizottság alelnöke
Szabó Rebeka (Párbeszéd), a bizottság alelnöke
Becsó Zsolt (Fidesz)
Dr. Ferencz Orsolya (Fidesz)
Varga Gábor (Fidesz)
Harrach Péter (KDNP)
Gelencsér Ferenc (Momentum)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Ferencz Orsolya (Fidesz) megérkezéséig Bencsik Jánosnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Hatvani Szabolcs bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Raisz Anikó államtitkár (Energiaügyi Minisztérium)
Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter

Megjelentek

Illés Boglárka államtitkár (Külgazdasági és Külügyminisztérium)
Joó István befektetésösztönzésért és kiemelt magyarországi nagybefektetések megvalósításáért felelős kormánybiztos (Külgazdasági és Külügyminisztérium)
Jákli Gergely elnök-vezérigazgató (Paks II. Zrt.)

(Az ülés kezdetének időpontja: 13 óra 02 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Köszöntök mindenkit. A Fenntartható Fejlődés Bizottsága 2024. november 13-ai ülését ezennel megnyitom. Tisztelettel köszöntöm a bizottság tagjait, a megjelent vendégeinket, köszöntöm a hallgatóságot. Megállapítom, hogy a bizottságunk határozatképes. Tájékoztatom önöket, hogy a mai ülésen dr. Ferencz Orsolya képviselő asszonyt Bencsik János alelnök úr fogja helyettesíteni.

Mai ülésünk előzetes napirendi tervét megküldtük önöknek. Kérem, aki támogatja a mai napirendi sort, az szavazatával jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Egyhangú döntéssel elfogadtuk a mai bizottsági napirendet.

A klímagázokról szóló T/9722. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Első napirendi pontunk a klímagázokról szóló T/9722. számú törvényjavaslat részletes vitájának kijelölt bizottságként történő lefolytatása. Tisztelettel köszöntöm dr. Raisz Anikó államtitkár asszonyt mint előterjesztőt és munkatársait.

Megnyitom a vita első szakaszát, amelyben a törvényjavaslatnak a határozati házszabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerinti vizsgálatát is elvégezzük, azaz hogy megfelel-e az Alaptörvényből eredő követelményeknek, a jogalkotás szakmai követelményeinek, valamint a nemzetközi és európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek is, illeszkedik-e a jogrendszer egységébe.

Meg is kérem az államtitkár asszonyt, hogy röviden ismertesse, foglalja össze a törvényjavaslatnak a jelentőségét, lényegét. Öné a szó, államtitkár asszony.

DR. RAISZ ANIKÓ államtitkár (Energiaügyi Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Alapvetően mind a három törvény, illetve törvénymódosítás az uniós jognak való megfelelést célozza.

A klímagázok kapcsán az F-gázok és egyéb üvegházhatást fokozó gázok tekintetében történt az európai uniós jogban egy szigorítás, módosítás, és ezt kell nekünk - a rendeletet nyilván nem, hiszen az közvetlenül alkalmazandó, de ennek a technikai megvalósítására vonatkozó szabályokat - a magyar jogba is átültetni. A cél az, hogy tovább csökkenjen a forgalomba hozható F-gázoknak a mennyisége, illetve az eddigi alternatív hűtőközegeket is - szén-dioxid, ammónia, propán - bevonja a hatálya alá. Ezek alapvetően ember- és vagyonvédelmi szempontból jelentős módosítások. *(Szabó Rebeka megérkezik az ülésre.)*

Az üvegházhatású gázok kereskedelme kapcsán azt tudjuk, hogy az Unió globálisan élen jár ennek a megvalósításában, sehol másutt nem létezik ilyen szigorú rendszer, mint itt. Itt is uniós jogharmonizációs kötelezettségnek teszünk eleget, nem kaptunk felmentést, többek között a tengeri hajózásra vonatkozó szabályrendszert is át kell ültetnünk mint tengerparttal nem rendelkező országnak is, illetve a 20 megawattórás bemenő hőteljesítményű hulladékégetőket és a timföldelőállítást is bevonja az ETS alá. Ez a lakosságot nem érinti, az üzleti szférával egyeztetett módosításról van szó. A harmadik pedig az energiahatékonyság, ott pedig az energiahatékonysági irányelv változásai tekintetében van szükség módosításokra, részben az adatjelentés kapcsán, illetőleg a „nagyvállalatok” definícióját „nagy kibocsátók”-ra cseréli, és a jövőben jobban támogatja azokat a megoldásokat, amelyek hosszabb távon képesek az energiahatékonyság növelésére, vagyis

energiamegtakarításra. Alapvetően ezekről szólnak ennek a jogszabálynak a javaslatai. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen az államtitkár asszonynak. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy a vita jelen szakaszában kíván-e valaki hozzászólni a vitához. *(Senki sem jelentkezik.)* Amennyiben nincs jelentkező, én röviden, néhány kérdés erejéig hozzászólnék, addig átadnám az ülés vezetését Bencsik alelnök úrnak.

(Az ülés vezetését Bencsik János, a bizottság alelnöke veszi át.)

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Az elnök urat illeti a szó.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm szépen, és még egyszer köszönöm szépen a kiegészítést az államtitkár asszonynak. Valóban, itt nem törvénymódosításról, gyakorlatilag egy új törvényszövegről, egy új törvényről van szó, és valóban EU-s jogharmonizációs kötelezettség. Én azt tudom mondani, hogy alapvetően az irányával, a céljaival, a törvény felépítésével abszolút egyet lehet érteni, tehát ezek nyilvánvalóan fontos kötelezettségek, fontos célok.

Szakértő munkatársaim megnézték, és néhány kérdésre felhívták a figyelmemet, illetve jeleztek néhány negatívumot. Alapvetően itt a klímavédelemért felelős hatóságot csak a kormányrendeletben fogják kijelölni, illetve a környezetvédelmi bírság mértékét is kormányrendeletben fogják meghatározni. Itt mennyire figyel majd a kormány annak tekintetében, hogy kellőképpen megfelelő mértékű bírságok legyenek ezzel kapcsolatban?

Illetve még egy olyan negatívumot látunk ezzel kapcsolatban, hogy az „Irány az 55%!” klímacsomag részeként bevezetett irányelvben az épület, közúti közlekedési és további ágazatokra vonatkozó kibocsátás-kereskedelmi rendszert, az ETS 2-t nem ültették át a hazai jogrendbe, ez negatívumként megfogalmazható. Illetve kérdésem is lenne, hogy magának a törvényjavaslatnak az előkészítését mennyire előzték meg egyeztetések a szektor érintettjeivel, illetve milyen módon tudják megítélni azt, hogy ez a klímavédelmi felügyeleti díj milyen terhet jelent majd a lakosságnak, illetve a kisvállalkozóknak. Köszönöm szépen, ha erre a néhány kérdésre esetleg majd kapunk választ.

ELNÖK: Köszönöm. Az ülésvezetési feladatokat visszaadom elnök úr számára.

(Az ülés vezetését dr. Keresztes László Lóránt, a bizottság elnöke veszi át.)

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm. Varga Gábor képviselő úr jelezte, hogy hozzászólna.

VARGA GÁBOR (Fidesz): Köszönöm szépen. Többségi véleményt szeretnék ismertetni a bizottsággal.

Tisztelt Államtitkár Asszony! Tisztelt Képviselőtársaim! Szeretném megköszönni az államtitkár asszonynak, hogy eljött a bizottságba, megadva a lehetőséget a klímagázokról szóló javaslat részletes megvitatására. Az általunk tárgyalt törvény általános vitáján tapasztaltak szerint a pártok többsége támogatóan állt a javaslathoz, sokan észlelik a jó szándékú módosításokat és a kialakult klímahelyzet okozta szükséges lépések megtételének a fontosságát. A javaslat célja az Európai Unió

jogának való megfelelés és a jogbiztonság megteremtése az F-gáz rendelet és az uniós rendelet mentén.

A Fidesz-KDNP-s pártszövetség a továbbiakban is támogatja a javaslatot, hiszen részben hiánypótló rendelkezéseket tartalmaz, részben pedig szigorításokat alkalmaz a Földünk megóvása érdekében, úgy, hogy a realitást és a mai kor igényeit is figyelembe veszi. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő úr. Megkérdezem képviselőtársaimat, van-e további hozzászólási szándék. *(Senki sem jelentkezik.)* Amennyiben nincs, megadom a lehetőséget az államtitkár asszonynak, hogyha szeretne reagálni.

DR. RAISZ ANIKÓ államtitkár (Energiaügyi Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Köszönöm szépen a képviselő uraknak a megjegyzéseket, kérdéseket.

Alapvetően az egyik kérdés arra vonatkozott, hogy miért van ennyi felhatalmazó rendelkezés benne. Ezt a kormányrendeleti szintet az indokolja, hogy bár klímavédelmi hatóság természetesen létezik és működik, és a továbbiakban is fog, de azt látjuk, hogy olyan gyakran változnak a klíma-energetika tekintetében az EU-s jogszabályok, hogy érdemes azért a technikai kérdések kapcsán felhatalmazást adni a kormánynak, mert egyszerűen törvénymódosítással nehezebb ezt lekövetni.

A másik pedig a felügyeleti díj, ami még fontos kérdésként felvetődött. Ez, ugye, 31 ezer forint volt, amit a többség fizetett eddig, ez most 40 ezerre megy fel. De azért tisztázzuk, hogy 2015 óta változatlan volt ez az összeg, tehát 2015 óta most lesz az első emelés, most egységesít az uniós szabályozás, ezért lesz nálunk is. És valóban, igen, ahogy elnök úr kérdezte, voltak egyeztetések, amelyek nemcsak ezt, hanem a törvénycsomag egyéb elemeit is megelőzték.

Valóban, ahogy képviselő úr is mondta, nekünk is célunk, hogy a klímavédelmi szabályozásban részt vegyünk, aktívan is részt vegyünk, uniós szinten is, de ezt úgy szeretnénk megtenni, hogy közben megtartsuk ne csak a magyar versenyképességet, hanem az európai gazdaság versenyképességét, úgyhogy ez indokolja a jelenlegi módosítások körét is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, államtitkár asszony. Úgy látom, hogy nincs is további hozzászólási szándék, ezért a részletes vitának ezt a szakaszát lezárom. Tájékoztatom önöket, hogy képviselői módosító indítványt nem nyújtottak be, illetve bizottsági módosító javaslat benyújtására sem érkezett előzetes javaslat.

Megnyitom a részletes vita utolsó szakaszát, amelyben döntünk a részletes vita lezárásáról és a részletes vitáról szóló jelentés elfogadásáról és benyújtásáról. Felhívom képviselőtársaim figyelmét, hogy a részletes vitát lezáró bizottsági jelentés elfogadása során a törvényjavaslatnak a határozati házsabály 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak való megfeleléséről is döntünk.

Kérdezem először a bizottságot, hogy lezárja-e a részletes vitát. Aki ezt támogatja, kérem, szavazatával jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Egyhangú döntés.

Határozathozatal

Kérdezem a bizottságot, hogy elfogadja-e és benyújtja-e a részletes vitáról szóló jelentést. Aki ezt támogatja, kérem, szavazatával jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen.

Kérdezem a bizottsági tagokat, hogy van-e valakinek szándéka, hogy bizottsági előadóként szerepeljen. *(Nincs jelentkező.)* Úgy látom, nincs, úgyhogy kisebbségi vélemény nem indokolt. Köszönjük szépen államtitkár asszonynak mint előterjesztőnek, hogy részt vett. További jó munkát kívánunk! Köszönöm szépen.

A Tisza toxikus fém, félfém és műanyag szennyezése, a folyómeder problémái és a Tisza-menti vizes területek hiányának következményei elhárítására vonatkozó intézkedési javaslatokról szóló H/9478. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Áttérünk a mai 2. napirendi pontunkra, amely nem lesz ismeretlen a bizottság tagjai számára. A Tisza toxikus fém-, félfém- és műanyagszennyezése, a folyómeder problémái és a Tisza menti vizes területek hiányának következményei elhárítására vonatkozó intézkedési javaslatokról szóló H/9478. számú határozati javaslat vitája következik, majd döntés a tárgysorozatba vételről. Azért is jeleztem, hogy nem lehet ismeretlen, hiszen ez már a második benyújtása Gelencsér Ferenc képviselő úrnak mint előterjesztőnek. Meg is adom a szót, hogy szóban tudja indokolni a javaslatot.

Gelencsér Ferenc szóbeli kiegészítése

GELENCSÉR FERENC (Momentum) előterjesztő: Köszönöm a szót, elnök úr. Az lenne a kérdésem, hogy használhatnék-e szemléltetőeszközt. *(Jelzésre:)* Köszönöm. *(Két darab fiolát tesz maga elé az asztalra.)* Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Bízom benne, hogy a sokszor mérgező pártpolitikai viszálykodások közepette is vannak olyan közös ügyeink, amelyekben nemzeti konszenzus van, ami nem a pártpolitikai csatározások terepe, ilyen kérdések a közös nemzeti múltunk ápolása, sikereink megünneplése, a haváriahelyzetekben történő azonnali összefogás, mint ahogy láttuk azt most az árvíz idején, és még sorolhatnám.

Merem remélni, hogy a környezetünk védelme és hazánk örökül adása a következő generációk számára ugyanilyen közös nemzeti minimum. Éppen ezért nyújtottam be az önök által is ismert előterjesztést, amely hazánk második legnagyobb folyója, a Tisza megmentését tűzte ki célul. Ambíciózus terv, de azt gondolom, hogy mi, magyarok, ha valamit a fejünkbe vesszünk, azt képesek is vagyunk megcsinálni.

Az előterjesztés második alkalommal jár a bizottság előtt. A legutóbbi alkalommal egy képviselő sem szavazott az előterjesztés ellen, 3 igen szavazat volt és tartózkodások. Azzal a bizodalommal érkeztem ma az ülésre, hogy esetleg egy-egy korábbi tartózkodás igen szavazattá változik a mai napon.

Az előterjesztés nem pártpolitikai termék, hanem neves vízmérnökök, a szakma legnagyobbjainak a közös szellemi terméke. Dolgoztak rajta kárpátaljai, erdélyi és magyarországi magyar vízmérnökök, biofizikusok, környezetmérnökök, ugyanis a Tisza rendkívül beteg, és mi, emberek tettük azzá. Június hónapban volt egy bizottsági ülés, ami azonban sajnos nem volt határozatképes. Ezen az ülésen számos kutató prezentált és mutatta be, hogy mekkora a baj.

A tiszai halak fogyasztása kockázatos, a folyó üledéke mérgező, a víz tele van szeméttel. Hogy erről magam is meggyőződjek, először a Tisza-tóhoz látogattam el június hónapban, ahol a víz felszínén babakocsikerekeket, olajshordót, kommunális és ipari szemetet is találtam. Később ellátogattam a kárpátaljai Rahóba, ahol egy elképesztő méretű szemételep található a folyó partján, amely szemételepből a hulladék a folyóban köt ki. Ezt követően a máramarosi bányavidékre látogattam el. Itt van velem ez a két fiola. Az egyikben cián van, a másikban pedig bányavíz. Ezeket mind olyan helyeken gyűjtöttem, ahonnan hosszabb-rövidebb idő alatt, de patakokba, majd később a Tisza mellékfolyóiba, onnan pedig a Tiszába kerülnek.

Az előterjesztés legutóbbi bizottsági tárgyalása óta egy szemétszedést is szerveztem a Tisza-tóra, ahol október 12-én négy óra leforgása alatt nyolc köbméternyi szemét gyűlt össze, nagyjából száz cipő, hűtőszekrény, szeszes italok üvegei és elképesztő mennyiségű PET-palack. Most gondolják el azt, hogy mennyi lehet nyolc köbméternyi összetaposott PET palack, az hány kiló! A szemétyűjtést sajnos négy óra

után fel kellett függeszteniünk, mert mi magunk se gondoltuk volna, hogy ennyire gyorsan meg fog telni a megrendelt konténer. A tapasztalat azt mutatja, hogy bármeddig gyűjthettük volna a hulladékot, mert a tóban a becsült hulladék mennyisége 320 tonna. Ez azt jelenti, hogy hektáronként 320 kilónyi műanyag palack van. Ez egészen döbbenetes mennyiség.

Az előterjesztés ezekre a problémákra kínál megoldásként egy 15 pontos javaslatcsomagot. A teljesség igénye nélkül az alábbi ajánlásokat foglalja magában: a tiszai üledék rendszeres monitorozása, a természetes vizekben élő halak bioakkumulációs folyamatainak rendszeres monitorozása, egy magyar-román-ukrán-szerb kormányközi együttműködés létrehozását a Tisza élővilágának védelme érdekében, folyami úszó terelőgátak építését a lebegő hulladék összegyűjtése érdekében, hogy ne a Tisza-tóban koncentrálódjon a szemét, a Tisza természetes árterének a visszaállítását és ehhez hasonlókat. Ha még van kérdésük, akkor örömmel válaszolok, amennyiben nincs, úgy kérem, támogassák az előterjesztést. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy ki kíván hozzászólni. *(Jelzésre:)* Alelnök asszonyé a szó.

Hozzászólások

SZABÓ REBEKA (Párbeszéd), a bizottság alelnöke: Köszönöm. Csak röviden jelezném, hogy mint eddig is, természetesen támogatom Gelencsér Ferenc javaslatát. Azt gondolom, hogy a folyóink, főleg a határon átnyúló folyóink szennyezése, akár konkrét szemétről, akár vegyi anyagokról vagy veszélyes anyagokról van szó, mindenképpen egy olyan nagyon fontos téma, amivel egyrészt foglalkozni kell nemcsak bizottsági szinten, hanem az Országgyűlés szintjén is, és mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy ezeket a szennyezéseket csökkentsük. Ezt én is nagyon fontosnak gondolom. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én magam is szeretném megindokolni, hogy miért támogatom ezt a fontos javaslatot. Több alkalommal beszéltünk itt, a bizottsági ülésen, a plenáris ülésen is arról, hogy a legfontosabb feladatunk a természeti kincseink megóvása, ha felelősséget érzünk gyermekeink és unokáink jövőjéért. Tudjuk azt, hogy milyen óriási veszélyek leselkednek akár a folyóink, de egyébként a felszín alatti vizeink, a vízbázisok tekintetében is.

A legutóbbi eset, ami - mondhatjuk - nagy port vert fel, a Sajó szennyezésének két és fél éve húzódó ügye. Tudjuk azt, hogy a Sajóba naponta 8 kiló arzén jut be Felvidéken, a Rozsnyói járásban, Alsósajó település térségében, egy egykori bányaterületen, és azóta sem született megfelelő megoldás. A helyzet most egyre rosszabbá válik. Egyébként - ahogy képviselő úr is beszélt róla - a Tisza erdélyi mellékfolyóit érintően borzalmas szennyezéseket tapasztalhatunk, és óriásiak a kockázatok. Mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy ezeket a kockázatokat mérsékelni lehessen, illetve megindulhasson a rekultiváció ezeken a különböző és rendkívül kritikus bányaterületeken.

Egyébként, hogy ez mennyire fontos feladat, mondhatjuk, ezt mindig konszenzussal elismeri a teljes magyar pártpolitikai spektrum a különböző nemzetpolitikai fórumokon, a MÁÉRT-en, a KMKF ülésein. Mi mindig előterjesztjük azt, hogy a Kárpát-medence egy természetes régió, és a természeti kincseink, a közös természeti kincseink megóvása közös feladat. Ebben a magyarságnak vezető szerepet kell vállalni, és ehhez bizony nagyon komoly, a jelenleginél sokkal erősebb nemzetközi együttműködésre van szükség. Ezért is kellene cselekedni.

Azt is pozitívnak tartom, hogy szerepel ebben az anyagban az a kihívás is, illetve az arra adandó válasz, hogy az ország lecsapolása folyik tulajdonképpen. Az egykori folyamszabályozások miatt tudjuk, hogy milyen mértékben csökken a talajvíz. Tudjuk azt, hogy a homokhátság már hivatalosan is félsivatag. Tudjuk azt, hogy ha nem avatkozunk be, ha nem változtatunk a vízgazdálkodási, a tájhasználati szemléleten, akkor annak beláthatatlan következményei lesznek.

Valóban, ahogy el is hangzott, és szerepel az előterjesztésben, a legfontosabb, hogy biztosítani tudjuk azt, hogy az időszakos többletvizeket az egykori árterekbe, az egykori vízjárta terekbe szabályozottan ki tudjuk vezetni, és ilyen módon tudjuk megállítani az ország kiszáraitását. Erre egyébként - és ez megint csak nem egy pártpolitikai kérdés - nagyon alaposan kidolgozott szakmai koncepciók léteznek. Egészen megdöbbenő számomra, hogy nem sikerül ezeket az intézkedéseket úgymond kikényszeríteni, nem történik meg ez a fajta szemléletváltás, nem történik meg az időszakos többletvizeknek a táj vízkörforgásban való megtartása ennek a következményeivel együtt.

Úgyhogy én azt gondolom, hogy aktuális kérdés, és a javaslat, ha képviselőtársaim támogatják a tárgysorozatba vételt, alkalmas lehet arra szintén, hogy alkalmat adjon arra, hogy a plenáris ülésen ezeket a kérdéseket megvitassuk, és egyébként ennek örvén vagy ennek nyomán további, egyébként részletes indítványokat terjesszünk elő, reményeim szerint közösen, az Országgyűlés elé. Ezért is támogatni fogom a javaslatot.

Kérdezem képviselőtársaimat, hogy van-e további hozzászólási szándék. *(Senki sem jelentkezik.)* Amennyiben nincs, kérdezem az előterjesztőt, hogy szeretne-e még hozzászólni. *(Jelzésre:)* Parancsoljon!

GELENCSÉR FERENC (Momentum) előterjesztő: Köszönöm a szót. Én bízom abban, hogy nagyobb sikere lesz most az előterjesztésemnek, mint a legutóbb. De addig is, alapvetően ez egy állami feladat lenne, ez nem egy pártpolitikai kérdés.

Én a saját, egyébként szerény eszközeimmel igyekszem ezt a dolgot valamilyen módon kezelni. Vettem 30 pár gumicsizmát, kibéreltem tíz csónakot, és megkértem 35 barátomat, hogy jöjjön el velem a Tisza-tóra, és egy hétvégén keresztül - mi erre készültünk - szemetet szedtünk. Ez nyilvánvalóan csepp a tengerben. Én ezt fogom folytatni, amennyiben ez a javaslat nem kerül elfogadásra, de ettől valójában nem lesz sokkal tisztább a Tisza-tó. Mert egészen addig, amíg külföldről, a környező országokból ömlik a szemét Magyarországra, és amíg erre nem tudunk egy rendszerszintű megoldást találni, addig hiába szedik a PET-kupások, hiába szedjük mi a palackokat, a hűtőszekrényeket, a cipőket, a szeszes italos üvegeket, a babakocsikerekeket a tóból és a folyóból, ezek újra és újra ott lesznek, újra fogják termelni magukat.

Én azt gondolom, még egyszer mondom, ez nem egy pártpolitikai kérdés, ez mindannyiunk közös ügye, és bízom benne, hogy ebben a kérdésben tudunk egy kompromisszumot vagy egy közös nevezőt találni. Köszönöm.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. Most szavazunk az indítvány tárgysorozatba vételéről. Kérdezem, hogy ki támogatja az indítványt. *(Szavazás.)* 3 igen. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* Tartózkodás? *(Szavazás.)* 6 tartózkodás mellett a bizottság ezúttal sem támogatta az indítvány tárgysorozatba vételét.

Tekintettel arra, hogy a következő napirendi pontunk az előzetes egyeztetések alapján 14 órakor kezdődik, ezért most szünetet rendelék el.

(Szünet: 13.22 - 14.03)

Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter meghallgatása

Folytatjuk a bizottsági ülésünket. Mielőtt megkezdjük a 3. napirendi pontot, tájékoztatom önöket, hogy Ferencz Orsolya képviselő asszony arról tájékoztattott, hogy már úton van, és igyekszik, hogy ideérjen a 3. napirendi ponthoz.

Nos, akkor következik is a mai ülésünk 3. napirendi pontja, mely Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter úr éves meghallgatása az országgyűlési törvény 41. §-a alapján. Köszöntöm a bizottsági ülésen miniszter urat, illetve köszöntöm Illés Boglárka kétoldalú kapcsolatokért felelős államtitkár asszonyt. Köszöntöm Joó István kormánybiztos urat, illetve Jáklai Gergely urat, Paks II. Zrt. elnök-vezérigazgatóját.

Tájékoztatom a bizottság tagjait, illetve a résztvevőket, hogy nem alkalmazunk időkeretet. Nyilván először a miniszter úr fog tájékoztatást adni, és utána lesz lehetőség a kérdések feltételére és a visszajelzések megfogalmazására. Meg is adom a szót miniszter úrnak, hogy meg tudja tenni a beszámolóját. Öné a szó.

Szijjártó Péter tájékoztatója

SZIJJÁRTÓ PÉTER külgazdasági és külügyminiszter: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm szépen a rugalmasságot, elnök úr. Úgy volt, hogy ma nem lesz kormányülés, aztán lett. Kicsit késve tudtam eljönni, úgyhogy elnézést kérek, hogy még ahhoz képest is késtem, mint amit ígértem.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Gyakran hangzik el, hogy ma a veszélyek korában élünk, de amikor erről beszélünk, akkor leginkább a hozzánk sajnos sok esetben túl közel lévő háborúról, háborúkról, terrorfenyegetésről vagy éppen a migrációs nyomásról szoktunk beszélni, de érdemtelenül keveset beszélünk ilyen kontextusban a klímaváltozásról és az általa okozott természeti katasztrófákról, amelyekből sajnos az elmúlt időszakban még az európai kontinensnek is számosat át kellett élnie.

Azt gondolom, a következő időszak egyik legjelentősebb globális kihívása - legalábbis ebből a szempontból - az lesz, hogy a nemzeti gazdaságfejlesztési stratégiákat és a nemzeti környezetvédelmi szempontokat, környezetvédelmi programokat hogyan tudják majd az egyes országok összehangolni. Azt gondolom, hogy a globális károsanyag-kibocsátás és a klímaváltozást okozó tényezők nem önmagukban állnak, hanem nemzeti adatok, adott földrajzi egységekben keletkező mennyiségek összegeként jönnek létre. Tehát a globális kibocsátás nem választható el a nemzeti stratégiáktól és az azok nyomán létrejövő nemzeti kibocsátási mennyiségektől.

Amikor a gazdaságfejlesztési stratégiák és a környezetvédelmi szempontok összehangolásáról van szó, akkor van két szélsőséges megközelítés. Az egyik az, amely a zöldügyet ideológiaként kezeli. Általában ők szokták azt mondani, hogy ne legyen állattenyésztés, meg a legjobb autó az, amit nem gyártanak le s a többi, s a többi, ezt ismerjük. A másik szélsőségesség az, amikor azt mondják, hogy nincs is olyan, hogy klímaváltozás, tagadják ennek meglétét.

Mi nyilvánvalóan mindkét szélsőséges megközelítést elutasítjuk, és büszkék vagyunk arra, hogy Magyarország sikeresen tudta, sikeresen tudja összehangolni a gazdaság növekedéséhez szükséges intézkedéseket és a környezetvédelmi szempontokat.

Ez lehetne most itt egy pusztán politikai állításként is levegőben maradó megjegyzés, de ennek szerintem mindenképpen stabil alapot ad az a tény, hogy Magyarország az elmúlt években azon 20 ország közé tartozott a világon, amelyek úgy tudták növelni a gazdasági teljesítményüket, hogy közben csökkentették a káros

anyagok kibocsátását. 2023-as adatot tudok önöknek mondani. 2023-ra 1990-hez képest 37 százalékkal csökkent a károsanyag-kibocsátás Magyarországon úgy, hogy az utolsó évben - '22-ről '23-ra - 5 százalékos csökkenést tudtunk elérni.

Amikor tavaly itt voltam önök előtt, akkor Arató képviselő úr azzal a kifogással élt itt, hogy miért csak 1990-hez mérjük, és hogy ez nem korrekt, mérjük 2010-hez is. Legyen következménye a bizottsági meghallgatásoknak: 2010-hez képest 10 százalékkal csökkent az ország károsanyag-kibocsátása a tavalyi évre. Ez egyébként globálisan a huszadik legnagyobb csökkenés volt, és ha a hosszú időtávot nézzük 1990 óta, akkor bőven az európai uniós kibocsátáscsökkentési átlag fölött vagyunk. Azt is hozzá kell tenni, hogy amikor mi arról beszélünk, hogy nálunk 37 százalékkal csökkent a kibocsátás, ugyanerre az időintervallumra vetítve a globális kibocsátás 62 százalékkal növekedett.

Azt gondolom, tisztelt elnök úr, tisztelt képviselőtársaim, hogy az elkövetkezendő időszakban a felelős gazdaságfejlesztési stratégiának az alapját az kell hogy adja, hogy úgy tudjunk olcsón energiát előállítani Magyarországon, hogy az közben környezetkímélő módon történjen meg. Magyarország földrajzi adottságait és természeti kincseit latba, illetve tekintetbe véve két energiatermelési forma felel meg leginkább a versenyképes ár és a környezetvédelmi szempontok követelményének, ez pedig a napenergia és a nukleáris energia.

Ezzel kapcsolatban szeretném önöknek elmondani, hogy ma Magyarországon a villamosenergia-termelés 65,5 százaléka karbonsemleges, és ennek a karbonsemleges hányadnak a 70 százalékát adja jelenleg a nukleáris energia. A Paksi Atomerőmű négy blokkja összesen kétezer megawattnyi beépített kapacitással működik, és a tavalyi évben 90-91 százalék között volt a kihasználtsága az atomerőmű működésének.

Az európai uniós szakértők becslései szerint - most idézzük ezt jobb híján - 2030-ig mintegy 50 százalékkal fog nőni a villamosenergia-igény az európai kontinensen. Ennek több oka van, egyrészt a hűtés-fűtési rendszerek használata iránti igény növekedése, a közlekedés átállítása elektromos alapokra, illetőleg magának az ipari tevékenységnek a növekedő villamosenergia-igénye. Ez azt jelenti, hogy az európai kontinens előtt is ugyanaz a házi feladat áll, mint Magyarországon, hogy környezetkímélő módon, biztonságosan, stabilan és megfizethető áron, nagy mennyiségben kell előállítani a villamos energiát.

Ami Magyarországot illeti, a villamosenergia-termelésnél a szén-dioxid-kibocsátás 2010-hez képest - Arató képviselő úr kedvéért - 53 százalékkal csökkent. 53 százalékkal csökkent! Volt egy célkitűzésünk a napenergia tekintetében, hogy 2030-ra haladjuk meg a 6 ezer megawattnyi kapacitást, 2040-re pedig a 12 ezer megawattnyi kapacitást. Ezeket rögzítettük a 2020-as energiastratégiában. A helyzet az, hogy a 2030-ra kitűzött cél tavaly év végére teljesült, 6 ezer megawatt fölé mentünk a napenergia tekintetében, így a korábban 2040-re előírányzott 12 ezer megawattos célt előrehoztuk tíz évvel, 2030-ra.

Emellett pedig röviden szeretnék önöknek tájékoztatást adni arról, hogy hogy állunk Pakson. A helyzet az, hogy most már a valódi építkezési munkálatok zajlanak, természetesen a legszigorúbb biztonsági és szakmai előírások szerint. Mindkét blokk alatt lezártuk az öt méterig történő talajkitermelési munkálatokat, akkor érjük el a talajvíznek a szintjét. Ezen munkálatok során másfél millió köbméter föld kitermelésére kerül sor, ez körülbelül annyi, mintha 27 kilométernyi autópálya építési munkáját végeztük volna el, és mivel ezzel végeztünk, ezért belevághattunk a következő nagy feladat végrehajtásába, ami pedig a talajkiemelés 23 méteres mélységig. Ezt a munkát szeptember végén a leendő 5-ös blokk nukleáris szigete alatt meg is kezdtük, és ez a munka összességében még 2 millió köbméternyi föld kitermelését fogja jelenteni.

Tisztelettel tájékoztatom önöket arról, hogy a résfalazási munkákat lezártuk. A résfalazási munkákat mintegy 40 futballpályányi területen kellett elvégezni. A résfalak összesen 32 méter mélységig mennek le, a hosszuk 2,7 kilométer, a szélességük pedig egy méter. Megjegyzem, a Roszatom német alvállalkozója végezte el ezt a munkát. *(Dr. Ferencz Orsolya megérkezik az ülésre.)*

A talajszilárdításra 17 hektár területen kerül sor; tavaly novemberben indítottuk ezt a munkát. A talajszilárdítás keretében 75 ezer furatot kell elkészíteni - jelenleg 35 ezernél járunk -, a talajszilárdításnak a munkálatait a leendő 5-ös blokk nukleáris szigete alatt augusztusra befejeztük, ez pedig lehetőséget biztosított arra, hogy a leendő 6-os blokk nukleáris szigete alatt is megkezdjük ugyanezt a munkát. Jelenleg összességében, az egész terület tekintetében 60 százalékos készültségi szintet tudok önöknek jelenteni.

A tavalyi meghallgatásomhoz képest újdonság, tisztelt elnök úr, hogy a zónaolvadék-csapda megérkezett Paksra. A zónaolvadék-csapda a két hosszú gyártási idejű eszköz egyike. A zónaolvadék-csapda 730 tonnát nyom, ez tizenöt A320-as repülőgép tömegének felel meg. Nem volt egyszerű a logisztika, amelyet egy osztrák-szlovák páros végzett el a Roszatom számára. Az osztrákot azért kétszer is aláhúznám, tekintettel az osztrákok hozzáállására a nukleáris energiához, Pakshoz. Meg úgy általában az egész mainstream világ esetleg tanulmányozhatná a Roszatom alvállalkozóinak listáját, és mindjárt talán kicsit nagyobb szerénységgel viseltetnének, mert amikor a németekről, meg a szlovákokról, meg az osztrákokról beszéltünk, akkor a franciák még szóba sem jöttek, és az amerikaiakat már csak halkán merem mondani, nehogy a nagykövet úr itt az utolsó lelkesedésében valami bírálatot fogalmazzon meg váratlanul. A reaktortartály a másik hosszú távú gyártási eszköz. A reaktortartály gyártása áprilisban megkezdődött; ez a zónaolvadék-csapdához képest kistestvér, 330 tonnányi tömege van.

És, elnök úr, ami a következő fontos lépés, az valamikor, én azt gondolom, hogy legkésőbb január-február hónapig bekövetkezik, amikor az első beton öntése megtörténik. Az első beton öntése azért rendkívül fontos, mert az már az alaplemez részét fogja képezni, és az első beton öntésekor lép át a projekt abba a fázisba, amikor már a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség standardjai szerint is egy építés alatt álló atomerőműnek minősül a beruházás. Így állunk Paks vonatkozásában.

Utolsó mondat, utolsó gondolat: szeretném elmondani, elnök úr, a felvezetésben, hogy november van, jön a tél - reméljük legalábbis -, és ilyenkor mindig napirendre kerül az, hogy az ország felkészült-e az úgynevezett fűtési szezonra. Tájékoztatom önöket, hogy jelenleg a magyar földgáztárolók töltöttsége 91,2 százalékon áll. Általában ez a hasba akasztás vagy a szemfényvesztés része, mert el szokták mondani, hogy az Európai Unió milyen fantasztikusan felkészült, mert hát 90 százalék fölött van a földgáztárolók töltöttsége. De ezzel át lehet verni azokat, akik nem gondolnak bele, hogy ez mit jelent. Teljesen mindegy - vagyis kevésbé lényeges - ez a szám, mert nem azt kell nézni, hogy a földgáztárolók kapacitásához képest mennyi földgáz van, hanem a fogyasztáshoz képest mennyi földgáz van, mert nem a földgáztároló fogyaszt, hanem mi fogyasztunk. A helyzet az, hogy az Európai Unióban jelenleg az éves fogyasztás 29 százaléka van betárolva, Magyarország esetében ez 58,8 százalék, tehát a duplája az európai átlagnak. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy 6,3 milliárd köbméternyi földgáz van a magyar tárolókban, ez hét hónap fogyasztását le tudja fedni, tehát a felkészülés biztonságot ad az előttünk álló téli hónapokra.

Köszönöm szépen a lehetőséget, elnök úr. Természetesen képviselőtársaim kérdéseire - legalábbis a tudásom szerint - válaszolok. Köszönöm.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Köszönjük szépen a miniszter úr tájékoztatását. Most van lehetősége képviselőtársaimnak kérdéseket, reakciókat megfogalmazni. *(Jelzésre:)* Az alelnök asszonynak adjuk meg először a szót.

SZABÓ REBEKA (Párbeszéd): Köszönöm a szót. Tisztelt Miniszter Úr! Köszönjük szépen a beszámolót. Nagyon örülök, hogy a klímavédelemmel kezdte, és sikerült a zöldeket mint egy furcsa ideológiát keretezni. Az én véleményem szerint egyébként van aközött ellentmondás, hogy felkészülünk a klímaválságra vagy a környezeti válságra, és közben önök olyan módszerekkel próbálják pörgetni a gazdaságot, hogy óriási, például akkumulátorgyárakat hoznak Magyarországra, amelyek tönkreteszik a környezetünket és túlhasználják az erőforrásainkat, ráadásul sajnos a legfrissebb adatok szerint a gazdasági növekedés is gyengélkedik. Úgy tudom, azt olvastam, hogy a második negyedévben 0,2 százalékkal zsugorodott a magyar gazdaság, tehát ezzel nem járnak annyira sikerrel.

De ha már ön szokta bejelenteni ezeket a nagy gyárakat, a szegedi óriásgyár kapcsán is, szeretném megkérdezni, hogy mivel ezek nagy része termőföldre épül - ami véleményem szerint egyébként rendkívül helytelen, ezeket csak már meglévő, valamilyen használt vagy ipari területekre lehetne építeni -, amikor ön ilyen befektetésekről tárgyal, akkor támaszkodik-e valamilyen előzetes tárcaközi fenntarthatósági vagy környezetbiztonsági értékelésre. Ön a munkájába valamilyen módon becsatornázza-e ezeket a fenntarthatósági feltételrendszereket, amikor ilyen beruházásokról tárgyal külföldi partnerekkel, illetve mielőtt ezeket bejelenti? Ez az egyik kérdésem.

A másik pedig az, hogy a paksi bővítés kapcsán én nagyon örülök, hogy ön is említette ezt a zónaolvadék-csapdát, ezt én is érdeklődéssel kísértem figyelemmel. Tulajdonképpen két probléma van a paksi bővítéssel, illetve több is, de most kettőt fogok megemlíteni. Az egyik az, hogy egyelőre hiányzik a bővítés teljes körű létesítési engedélye, én így tudom. Az az érdekes, hogy amíg ez hiányzik, a meglévő engedély alapján tudtommal csak földmunkát és tereprendezeit lehetne végezni. Önök meg most megrendelnek olyan elképesztően drága, költséges, bonyolult alkatrészeket, mint ahogy említette, ez a zónaolvadék-csapda, vagy akár a reaktortartály, egy olyan építkezéshez, amely hivatalosan még el sem kezdődött.

Nem tudom, önök közül ki vállalja a felelősséget annak az anyagi kockázatáért például, hogy ha mondjuk az Atomenergia Hivatal a nukleáris biztonság érdekében mégis egy másik fajta műszaki megoldást ír elő, és akkor lehet, hogy ez a már megrendelt zónaolvadék-csapda nem is lesz tökéletes, és valamilyen más elemre lenne szükség. Nem tudom, hogy számolnak-e ezzel a kockázattal. Miért hiányzik még mindig a bővítés teljes körű létesítési engedélye? Nem aggasztja-e önöket ez a dolog, hogy önök nagyon szeretnék ezt a projektet, és valamiért évek, hosszú évek alatt sem sikerült ezt az engedélyt megszerezni?

Ha már Paks, akkor engem az is aggaszt, hogy 2016-ban kapta meg a paksi bővítés a környezetvédelmi engedélyt. Azóta már tudjuk, hogy ennek minden meghatározó feltétele megváltozott. Például tudjuk azt, hogy az akkor vélelmezettnél sokkal gyakoribbak a magas átlaghőmérséklettel és a súlyos aszályal jellemzett periódusok, nyilvánvalóan főleg nyáron, amelyek miatt már most is a meglévő blokkokat is rendszeresen vissza kell terhelni, csökkenteni kell ezeknek a termelését, hiszen nem áll rendelkezésre megfelelő mértékű hűtőkapacitás a Duna vize kapcsán. Érdeklődöm, hogy ezekkel a változásokkal hogyan számolnak.

Akár nukleáris biztonsági kérdést is felvethet a Duna túlfűtése, arról nem beszélve, hogy milyen ökológiai kockázatai vannak ennek. Ön ezt tervezi-e, hogy akkor újraindítják, legalábbis a környezetvédelmi engedélyt, hogy valamennyire legalább valós alapokon indítsák el ezt a beruházást, ami jelenleg véleményem szerint nincs összhangban a valós körülményekkel?

És akkor már csak egy olyan kérdésem lenne, hogy itt említette a télre való felkészülést, ami persze nagyon fontos, de bennem azért felmerül, hogy miért vásárol a kormány még további orosz földgázt a hosszú távú megállapodáson fölül. Miért erősítik folyamatosan ezt az energiafüggőséget Oroszországtól? Miért nem próbálják fokozatosan csökkenteni a megvásárolt mennyiséget, és törekedni az alternatív források behozatalára? Úgy tudom, hogy az idei negyedik negyedévben még több orosz gázt vesznek kedvezményes áron a hosszú távú szerződésben rögzített mennyiségen felül, és tárgyalások zajlanak arról, hogy ez még folytatódjon. Mikor tervezik inkább csökkenteni az orosz gáz felhasználását? Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő asszony. Gelencsér képviselő úré a szó.

GELENCSÉR FERENC (Momentum): Köszönöm a szót. Tisztelt Miniszter Úr! Ha nem veszi zokon, akkor lesznek olyan kérdéseim, amelyek talán nem biztos, hogy a fenntartható fejlődés témakörét érintik, de mindenképpen kihasználom a lehetőséget, hogy most van módunk önrelatívén kötetlen módon beszélni és kérdéseket feltenni.

Az első kérdésem a következőképpen hangozna. Én egy MDF-es családból származom, és csak egyetérteni tudok az első Antall-kormány külügyi doktrínájával, amely szerint a kétoldalú kapcsolatok alapfeltétele a magyar kisebbség védelmének garantálása. Szó szerint pedig így hangzik, hogy a szomszédos országokban, amelyekben magyar kisebbség él, a külpolitikánk és a kapcsolatrendszerünk kialakításában nem nyomhatja el a magyar kisebbségért érzett felelősségérzetet semmiféle pragmatikus célkitűzés sem. Magyarán olyan szomszéd országgal, amelyik nem bánik emberi jogi és kisebbségi jogi szempontból tisztességesen a magyar nemzeti kisebbséggel, nincs módunk jó kapcsolatot fenntartani. Szerintem ez egy nagyon jó és nagyon helyes gondolat.

Érdeklődnék, hogy irányadónak tekintí-e miniszter úr Antall József egykori miniszterelnök külkapcsolati doktrínáját. Amennyiben igen, ennek fényében milyen intézkedéseket tervez külügyminiszterként a kiszivárgott nyelvtörvény kapcsán? Tudom, hogy járt a Felvidéken, nagyon helyesen, és megnyugtató válaszokat kapott, de érdekelne, hogy mi lesz a kormány válasza arra az esetre, ha a törvénytervezet mégiscsak elfogadásra kerülne. Ez annyira nem lenne meglepő, mert sajnos a szélsőbaloldali Robert Fico híresen magyarellenes.

Külgazdasági miniszterként erős felelőssége van abban, hogy milyen külföldi működő tőke jön az országba, és ezen beruházások milyen környezetterheléssel bírnak, és milyen energiaigényűek. Az lenne a kérdésem, hogy milyen környezeti és klímavédelmi hatástanulmányok alapján hozták meg azt a döntést, hogy a jelentős károsanyag-kibocsátással, víz- és energiafogyasztással járó akkugyárakat hazánkba csábítsák.

Szintén a külföldi működő tőke kapcsán kérdezném miniszter urat, hogy van-e elképzelés azzal kapcsolatban, hogy Magyarország a Tajvannal való egyébként rendkívül erős gazdasági kapcsolatait élénkítse, és mondjuk alternatívaként kezelje a Kínai Kommunista Párttal történő üzletelés helyett?

Külügyminiszterként szintén az ön felelőssége a szomszédos országokkal való, határokon átívelő projektek koordinálása, így például a Tisza ügye. A Tisza folyó rendkívül szennyezett - pont a bizottsági ülésen tárgyaltunk is egy ilyen témájú

előterjesztést -, a szennyezettség 40 százaléka Romániából érkezik, a másik 40 százaléka Ukrajnából, nagyjából 15 százaléka Szlovákiából, és a Tisza-tóban körülbelül 320 tonnányi hulladék van. Milyen törekvéseket tett azért, hogy a szomszédos országokkal közös folyóink szennyezettségének a mértéke csökkenjen?

Miniszter úr korábban azt mondta, hogy aki az akkumulátorgyárak ellen küzd, az a környezetvédelem ellen küzd. Hogyan szolgálja a környezet védelmét földünk, levegőnk és vizeink vegyi szennyezése? Göd példáját hozva, igazán aggasztó szám, hogy az elektródagyártás során használt mérgező szerves oldószer, az N-metil-2-pirrolidon, az NMP mennyisége elképesztően magas. A magzatkárosító hatású oldószerből több mint 80 tonna került a környezetbe '19-22 között. Kérdezném továbbá, hogy terveznek-e további akkugyárakat az országba telepíteni. Ha igen, akkor hova? Tervezik-e esetleg erről megkérdezni a helyi lakosságot?

Miként halad a nyíregyházi és a debreceni akkumulátorgyárak építése? Várhatóan mekkora lesz a magyar munkavállalók aránya a gyárakban? Hogyan fogják megoldani a várhatóan nagyobb mennyiségben érkező vendégmunkások elhelyezését a két megyeszékhelyen? Ez azért érdekes, mert Kósa Lajos éppen a napokban adta ki utasításba a környék polgármestereinek, hogy készüljenek fel és szervezzék meg a szükséges ellátásokat. Hogyan kell ezt elképzelni? Pontosan mennyiben van ez összhangban azzal, hogy Magyarországra a kormány álláspontja szerint nem érkehetnek közel-keleti vagy ázsiai bevándorlók? Nem érez-e némi ellentmondást ebben a kérdésben?

Továbbá érdeklődnék, hogy még most is sikeresnek tekinti-e azt az iparpolitikai változást vagy inkább hangsúlyeltolódást, hogy hazánk iparpolitikája egyre nagyobb hangsúlyt fektet az akkumulátorgyártásra, annak tükrében, hogy az új amerikai elnök gyakorlatilag bejelentette, hogy a kínai termékekre és az európai autóiiparra is nagyon komoly védővámokat tervez kivetni, és értelemszerűen ezek az akkumulátorok majdan a német autóiipar gyártási kapacitását szolgálnák ki. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Erdős Norbert alelnök úr is szót kért.

ERDŐS NORBERT (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót. Miniszter úr, ön, bár ez nincs a fókuszban, szerintem egyébként méltatlanul, rengeteget tesz a magyar agráriumért. Az agrárexport növekedése, meggyőződésem, hogy a miniszter úrnak is köszönhető.

Engedjék meg, hogy ehhez kapcsolódóan egy, a választókerületemet érintő kérdést hadd tegyek fel! Magyarország libamájhatalom, ezt nyugodtan ki lehet jelenteni. Jelentős az exportunk főleg Franciaország, Németország irányába, de most már az EU-n kívüli országokba is, Hongkongba, Japánba erősödött a libamájexportunk. Kérdezem tisztelettel miniszter urat, hogy látja a trendeket libamájfronton. Esetleg középtávon mire számíthatunk? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Becsó Zsolt képviselő úré a szó.

BECSÓ ZSOLT (Fidesz): Tisztelt Miniszter Úr! Sok mindenről szólt, és úgy gondolom, hogy még sok mindenről szólni kell. Azonban egy olyan területet érintenek, amire nem tért ki - nyilván az idő hiányából adódóan - az exozéja kapcsán, ez pedig a Nemzeti Befektetési Ügynökségnek, a HIPÁ-nak a tevékenysége, különös tekintettel Nógrád megye oldaláról.

Én azt gondolom, hogy maga a HIPA az elmúlt évek során tényleg példaértékű munkát végzett. Utánanéztam, hogy 2014. és 2023. december 31-e között 2123 pozitív beruházási döntésben működött közre, amelynek révén 49 milliárd eurónyi beruházási

volumen és több mint 150 ezer munkahely jött létre. Azt lehet mondani, hogy a 2023-as év mindenféleképpen kiemelkedő volt a HIPA szempontjából is, 209 projekt, 13 milliárd euró beruházási döntés. Azt gondolom, hogy várhatóan a 2024-es év is hasonlóan jó eredményt fog majd mutatni.

Örülök annak, hogy az elmúlt években Nógrád megyét érintően - vagy azon belül a saját választókerületemet érintően is - több pozitív döntés született a HIPA részéről, gondolok itt a mátranováki Alstom-gyárnak a támogatására, a Mitsubának a fejlesztésére, a Bumchunnak a fejlesztésére, az EGLO-ra, a SungEelre, és még voltak kisebb volumenű támogatások, amik szintén ott realizálódtak Kelet-Nógrádban. Én örülök azoknak az eredményeknek, amiket az elmúlt években gazdaságpolitikailag sikerült elérni Magyarországon belül akár Győrben, Kecskeméten, Szegeden, Debrecenben, Nyíregyházán, Miskolcon vagy akár Zalaegerszegen, de nyilvánvalóan Nógrád megye szempontjából vagy a mi szempontunkból a legmeghatározóbb az, hogy a saját térségünkön belül is kézzelfogható fejlődést tudjunk elérni.

Azt gondolom, hogy az elmúlt években olyan jellegű beruházásokat és fejlesztéseket sikerült megvalósítani, amelyek eredményeképpen sokkal vonzóbbá tudtuk tenni a térségünket. Gondolok itt arra, hogy akár Salgótarján, Bátonyterenye vagy Pásztó vonatkozásában a 21-es főközlekedési út mentén új iparterületek kerültek kialakításra, megtörtént a 21-es útnak a négysávósítási fejlesztése, és jelenleg - más megyékkel összevetve - továbbra is egy jelentősebb munkaerő-tartalék áll rendelkezésre.

Tehát én azt szeretném kérni a miniszter úrtól, illetve a HIPÁ-tól, hogy úgy, ahogy a múltban, a fejlesztési térképen, fókuszban továbbra is legyen ott Nógrád megye, legyen ott Kelet-Nógrád. Számíthatunk-e továbbra is a kormányzatnak a kiemelt támogatására és figyelmére?

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr! Én magam is szeretnék megfogalmazni néhány kérdést, addig átadnám az ülés levezetését Bencsik alelnök úr számára.

(Az ülés vezetését Bencsik János, a bizottság alelnöke veszi át.)

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Az elnök urat illeti a kérdés lehetőség.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Nagyon köszönöm, alelnök úr, és én is köszönöm a miniszter úrnak a tájékoztatását.

Az első gondolat, amivel a miniszter úr kezdte, hogy a veszélyek korábban élünk, és hogy ez milyen jelentős kihívást jelent, ezzel maximálisan egyetértek. Azt gondolom, hogy ki kell mondanunk - és egyébként ez független attól, hogy most éppen a Fenntartható Fejlődés Bizottságának ülésén tárgyalunk, itt vagyunk -, a legsúlyosabb kihívás és a legfontosabb feladatunk tekintetében meg kell neveznünk, hogy a természeti kincseink megóvása, a vízkincsünk megóvása, a gyermekeink, unokáink számára az egészséges környezet megóvása a legfontosabb feladat. Ennek érdekében olyan gazdaságpolitikát, olyan iparpolitikát, olyan kormányzati politikát kell folytatni, ami által nem növekszik az ország kiszolgáltatottsága, hanem csökken. Tehát hogyha fel tudunk készülni erre a korra, fel tudunk készülni a válságokra, úgymond válságálló gazdaságot építünk, és olyan gazdaságpolitikát hajtunk végre, illetve indítványozunk, ami megfelel egyébként az adottságoknak, és nem idegen befektetőknek az érdekeit szolgálja.

Beszélt a miniszter úr arról, hogy fontos feladat összehangolni a gazdaságpolitika érdekeit a környezet védelmével. Én azt gondolom, Magyarországon

látható, hogy igen komoly konfliktusok alakultak ki ebben a relációban. Nagyon erőteljes kritikát tudok csak megfogalmazni a kormány politikája kapcsán. Bizony-bizony nagyon sokszor láthatóan kevésbé számít a természeti kincseink megóvásának az ügye, amikor bizonyos kormányzati döntések megszületnek, vagy amikor korábbi döntések által megszületett üzemek - szóba kerültek itt például a bátonyterenyei SungEelnek az akkumulátorfeldolgozó üzemében történt balesetek, robbanások, tüzesetek sorozata -, tehát az ilyen cégek jogsértéseit és botrányait látjuk. Mintha a kormányzat a gyakorlatban kevésbé hajtaná végre azt, amit egyébként szavak szintjén valóban fontos kihívásként elmond és üdvözöl.

A konkrét ügyek tekintetében, hogyha már itt elhangzott a Felvidéket érintő problémarendszer, engedje meg, miniszter úr, hogy a Sajó ügyét hozzam fel elsőként. A mai ülésen már beszéltünk itt erről, tudjuk, azt gondolom, mindannyian, hogy 2022 februárjában történt meg a Rozsnyói járásban, Alsósajó településen, egy egykori bányaterületen egy olyan helyzet, hogy elindult egy ökológiai katasztrófa, tehát rendkívül veszélyes anyagok óriási mennyiségben jutottak a folyóba, és ennek az ügynek azóta sincs megfelelő megoldása.

2022-ben három-négy alkalommal jártam a helyszínen, akkor elmentem a pozsonyi parlamentbe is az ottani bizottság elnök úrral tárgyalni. Akkor egy részleges megoldás született, csak csökkentették a kifolyó szennyezőanyag mennyiségét, de a helyzet ismét egyre kritikussabbá válik. Most naponta körülbelül 8 kilogramm arzén jut a Sajó folyóba, és én azt gondolom, hogy felelősségünk, feladatunk, hogy a közös természeti kincseink megóvása érdekében hatékonyan lépünk fel. Én magam nemrég megint ott jártam a helyszínen, illetve ismét bejelentkeztem a pozsonyi parlamentbe, remélve, hogy talán valamilyen módon ki tudjuk követelni a valódi megoldásokat, de én azt gondolom, hogy a kormányzatnak is szüksége van a hatékony és határozott fellépésre. Ebben mit tud mondani, mit tud ígérni a miniszter úr?

Aztán sok szót ejtett az energiapolitikáról, a nukleáris energiában rejlő lehetőségekről. A miniszter úr májusban tett egy bejelentést, miszerint Magyarország megállapodást kötött Kínával. Úgy fogalmazott, hogy a kormány a nukleáris ipar teljes vertikumára készít együttműködési programot. Én azóta próbálok utánajárni, hogy ha a teljes vertikumról szóló együttműködési programról van szó, akkor ez mit foglal magában. Fölmerülhet-e bármilyen módon uránbányászattal kapcsolatos gondolatnak a kérdése? Erre rákérdeztem egyébként Lantos miniszter úrnál, ő nem cáfolt ilyen jellegű fölvetéseket. Fölmerülhet-e bármilyen módon a nukleáris hulladékok, a nagy aktivitású nukleáris hulladékok, illetve a kiégett fűtőelemek kezelésének, tárolásának a kérdése? Tehát pontosan mit lehet tudni erről a bizonyos teljes vertikumot lefedő megállapodásról?

Paks II. Nagyon örülök, hogy itt van a vezérigazgató úr. Éppen tegnap kaptam meg a válaszokat a legújabb közérdekű adatigénylésemre. Nem akarom megismételni azokat a kérdéseket, amiket a képviselő asszony fölített. Itt egy bizonyos előzetes biztonsági jelentésnek a frissítésére vár az a beruházás, nyilván addig nem történhet meg betonöntés, addig nem történhet meg, nem indulhat meg valójában az atomerőmű építése, és látható, hogy a Roszatom ennek a jelentésnek a frissítését egy másik cégre bízta. Ez mit jelent?

2019-ben egy bizottsági ülésen Süli miniszter úr úgy fogalmazott akkor, hogy „most tanulják az oroszok a magyar műszaki környezetet”. Ez a cégváltás ennek valamiféle igazolása-e, hogy nem teljesen sikerült, még ahogy fogalmazott miniszter úr - a korábbi miniszter úr, Süli miniszter úr -, elsajátítani a magyar, illetve az európai műszaki környezetet. Tehát van-e valami összefüggés a cégváltás és a késő teljes engedély kapcsán?

Aztán beszélt a miniszter úr a földmunkákról, a mennyiségekről, eddig másfél millió köbméter földről és a továbbiakban még kétmillió köbméter föld kitermeléséről beszél. Ennek kapcsán jó néhány kérdést fogalmaztam meg önök felé a földmunkák, a keletkező földhulladékok és a többi elszállítása kapcsán is, és meglepett engem, hogy a legnagyobb magyar projekt kapcsán nem igazán sikerült az ügyek végére járni, hogy pontosan milyen módon történik meg a kitermelt földnek, illetve a kitermelt hulladéknak a feldolgozása, elszállítása.

Konkrét kérdésekkel fordultam több alkalommal a Paks II. Zrt.-hez, hogy milyen cég vagy cégek felelnek a Paks II. projekttel összefüggésben keletkező hulladékok elszállításáért és kezeléséért. Ki felel a keletkező föld elszállítatásáért? Rendelkezésre állnak-e a keletkező hulladék és a kitermelt föld elszállításához és kezeléséhez, elhelyezéséhez szükséges engedélyek? Hol került eddig, és hol kerül ezután elhelyezésre a kitermelt anyag, föld, hulladék, esetleges fűrőiszap? Erre azt a rövid választ kaptam a Paks II. Zrt.-től, hogy nem a cég az illetékes e kérdések tekintetében. Én ekkor megkerestem a miniszter urat is, illetve a minisztériumot, hogy akkor ki. Ezeket a kérdéseket egyébként feltettem a minisztériumnak is, és azt a választ kapta, hogy a minisztérium nem adatkezelő ezekben az ügyekben.

Tehát itt több millió köbméter föld elszállításáról, hulladékok elszállításáról van szó. Akkor ki tudja megmondani, ki az a felelős személy, intézmény, cég, miniszter, politikai szereplő, aki meg tudja mondani, hogy pontosan hogyan történik a földnek az elszállítása, deponálása, hol történik, szabályosan történik-e, az engedélyek rendelkezésre állnak-e? Nagyon várom a választ ezekre a kérdésekre. Remélem, hogy akár a vezérigazgató úrtól, akár a miniszter úrtól választ kapunk ezekre a kérdésekre.

Nagyon komoly ellentmondásokat látok a kommunikáció kapcsán. Egy olyan választ is kaptam a Paks II. Zrt.-től, hogy valójában furatok nem készülnek a talajszilárdítási munkák kapcsán. Miniszter úr furatokról beszél, az Országos Atomenergia Hivatal furatokról beszél, és azt is válaszolta a Paks II. Zrt., hogy nem képződik fűrési iszap. Na, most ezt is érdemes tisztázni, hogy képződik-e fűrési iszap, azt hol deponálják, hol kezelik, ha képződik, hol helyezik el.

Van-e tudomása miniszter úrnak, vagy a Paks II. Zrt.-nek folyamatban lévő büntetőügyről? Nekem van, ahol a gyanú szerint egyébként ezer köbméternyi nagyságrendben engedély nélkül helyeztek el különböző veszélyes hulladékot és a többi. Ez a gyanú, és ez ügyben folyik nyomozás. Én magam is feljelentő vagyok egyébként az ügyben. Meg is kaptam egyébként a különböző jelzéseket az illetékes rendőrkapitányságtól, ahol a szakértők kiválasztása is megtörtént. Van-e bármilyen tudomásuk ezekről a kérdésekről?

A következő, amiről szeretném önöket kérdezni. Az akkumulátoriparral kapcsolatos kérdéseket nem szeretném ismételni, amelyek elhangzottak. Ugyanakkor arra azért rákérdeznék, hogy említették képviselőtársaim, hogy mintha mások lennének a piac visszajelzései az akkumulátoriparral kapcsolatban, mint mondjuk a kormány előzetes várakozásai voltak. Ezermilliárdos nagyságrendben adott különböző közvetlen vagy közvetett támogatást az akkumulátoripari cégeknek a kormány. Hogy látják, hogy helyes-e ez az út? Tovább akarnak-e menni ezen az úton? Olyan feltételezéseket lehetett olvasni a sajtóban, hogy már némi vita, esetleg konfliktus van a kormányon belül az akkumulátoripari beruházások ilyen mértékű támogatásának a megítéléséről. Ezt meg tudja-e erősíteni? Vagy erre mit tud mondani, miniszter úr, hogy továbbra is kitartanak emellett, hogy ilyen óriási mértékű támogatást adjanak egyébként ezeknek az akkumulátoripari cégeknek?

Itt továbbra is egy olyan problémával küzdök a már meglévő akkumulátoripari beruházások, illetve működő üzemek kapcsán - ugye, itt említettük már a bátonyterenyi példát, illetve a SungEelnek van egy másik magyarországi üzeme is -

hogy nagyon sok botrányt, jogsértést látunk ezzel kapcsolatban. Van már óriási akkumulátorépítő kapacitásunk Magyarországon. Folyamatban van újabb akkumulátorgyáraknak az építése, és tudjuk azt, hogy már most óriási mennyiségű akkumulátorhulladék vagy ezzel kapcsolatos hulladék képződik és van Magyarországon, illetve nyilván valamit kell kezdeni az elhasznált akkumulátorokkal is.

Milyen adatokkal rendelkezik, és ki az adatkezelő a kormányon belül annak kapcsán, hogy jelenleg mennyi ilyen akkumulátoriparral összefüggésbe hozható hulladék van Magyarországon? Hogyan kezelik? Milyen számokat tudnak mondani, hogy mennyi várható összesen, ha kifut odáig ez a bizonyos akkumulátorstratégia, hogy megvalósulnak azok a gyárak, amelyek tervezés, építés alatt állnak, akkor mennyi akkumulátorhulladék kezelésével kell szembenézni? Már jelezték, Nagy Márton miniszter úr, hogy akkumulátor-feldolgozó cégek építése fog következni. Milyen kapacitásokkal számolnak? Mennyi akkumulátorhulladék-feldolgozó kapacitást tervez a kormány? Ennek a szabályozási feltételeit hogyan képzelik, látva az anomáliákat? Milyen módon fognak tudni fellépni annak érdekében, hogy a már meglévő üzemek egyébként betartsák a magyar törvényeket, és ne veszélyeztessék a környezetet és a munkavállalók egészségét?

Zárásképpen egy olyan kérdést szeretnék feltenni, amit legutóbb egy éve feltettem miniszter úrnak. Nyilván fontos, hogy mindenki kicsit a szűkebb hazájának a kérdéseit is elővegye. Ez olyan szempontból is izgalmas kérdés, például az akkumulátoriparral kapcsolatos megállapodás, hogy Pécs térsége lehet érintett, ha fölmerül az uránbányászat kérdése vagy az atomtemető tekintetében. Pécs nyugati határaitól néhány kilométerre van egy ilyen kutatási projekt. Van egy beruházási terület, egy 600 hektáros beruházási terület Pécs közvetlen szomszédságában, Bicsérdén, ahol egyébként Pécs legfontosabb vízbázisai vannak. 2023 nyarán hozta meg a kormány a döntést, hogy ezt a beruházási területet kijelöli, és azóta nem lehetett semmilyen információt kapni, hogy pontosan mi a befektetői szándék. Legutóbb nekem azt mondta miniszter úr - ez egy évvel ezelőtti állapot -, hogy nem folytatnak tárgyalásokat akkumulátoripari befektetővel. Én ezt örömmel nyugtáztam akkor. Remélem, hogy ez jelenleg is így van, de nyilván erre majd szeretnék választ kapni. Nagyon fontos lenne tudni azt, hogy mi a szándék ezzel a területtel.

Az önkormányzati választás után egyébként Bicsérd település új képviselő-testülete is az első érdemi döntésével hozott egy olyan határozatot, ahol elmondták azt, hogy igénylik a kormány részéről a világos tervezést, a világos tájékoztatást. Világosan elmonda egyébként egyhangú döntéssel a bicsérdei települési képviselő-testület, hogy nem akarnak akkumulátoripari beruházásokat, illetve veszélyes, magas víz- és energiaigényű beruházásokat látni. Tudjuk, hogy több száz hektárnyi nagyon értékes termőföld elvesztésével, megsemmisüléssel járna ez az ipari park.

Olyan válaszokat lehetett hallani az elmúlt időszakban, hogy itt még semmiféle előkészítő munka nem folyik, tehát gyakorlatilag semmi nem történt, miközben egyébként augusztusban elindult egy eljárás. Egy környezetvédelmi hatósági eljárás indult erre a bicsérdei területre vonatkoztatva, ahol egyébként az előkészítést végző szervezetként a Pécsi Tudományegyetem kancelláriáját nevezték meg. Ez az előkészítési munka azzal van összefüggésben, hogy tudjuk, hogy ott volt uránbányászattal kapcsolatos tevékenység, ennek nagyon komoly környezetpusztító hatásaival együtt, és ott egy nagyon komoly rekultivációs tevékenység folyik, és itt a talajvíz mentesítésével, illetve a vízbázisok mentesítésével összefüggésben érintett az infrastruktúra a beruházási területtel. Az ipari park érinti ezeket a vezetékeket, amelyek ezt a vízbázist védő munkát végzik. Ezzel kapcsolatban mit lehet tudni pontosan?

Ha a kormányzati kommunikáció szerint semmi nem történt, akkor mi most ez az elindult engedélyezési eljárás, amely egyébként az ott, a vízbázist védő korábbi tevékenységekből kifolyó, szennyezéstől védő infrastruktúrát is érintheti? Én azt gondolom, nagyon fontos, hogy Bicsérd, Pécs és az egész térség világos választ kapjon arra, hogy milyen befektetői szándék van.

Még annyit szeretnék jelezni, hogy egyébként egy lakossági fórum is lesz jövő héten, 21-én, az ottani civilek, illetve az önkormányzati képviselők szervezik ezt a fórumot. Én úgy tudom, hogy majd fognak küldeni, vagy már küldtek meghívót a minisztériumnak is. Szerintem nagyon fontos lenne, hogy valamilyen szinten delegáljon, képviseltesse magát a minisztérium, befektetési ügynökség, hogy legyenek ott olyan felelős személyek, akik tudnak az érintett lakosságnak tájékoztatást adni. Nos, röviden, tömören ennyi kérdést szerettem volna megfogalmazni, és akkor vissza is adom a szót, alelnök úr.

ELNÖK: Elnök úré az ülésvezetés feladata.

(Az ülés vezetését dr. Keresztes László Lóránt, a bizottság elnöke veszi át.)

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Alelnök úré a szó.

BENCSEK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Bizottság! Már arra hajlottam, hogy indítványozni fogom, hogy elnök urat alkalmazzák a Paks II.-nél valami projektvezetői vagy projektellenőrzési feladatra, rendszerezett ismeretekkel, felkészültséggel rendelkezik, egészen addig gondoltam így, amíg föl nem fedte a feljelentői voltát. Ez egy kicsit összeférhetetlen lenne.

A viccet félretéve, ezzel a kérdéssel érdemben kell foglalkozni. Az atomerőmű és az atomenergia termelése mögött azért egy veszélyes technológia van, ezt mindannyian tudjuk. A biztonsági előírások betartása elsődleges. Elsődleges a megfelelő végzettséggel, képesítéssel és emberi tartással rendelkező munkavállalók biztosítása annak érdekében, hogy az egyébként is veszélyesnek mondható technológia használatánál a legkisebb hiányosság se állhasson elő emberi oldalról.

Ezzel együtt azt is ki kell jelenteni, hogy a veszélyesség mellett a nélkülözhetetlensége is úgy tűnik, megállja a maga helyét a megállapítások között, főleg olyan országok esetében, mint amelyek csoportjába tartozik Magyarország is. Nem rendelkezünk azokkal a természeti erőforrásokkal, elsődleges természeti erőforrásokkal, amelyek könnyű, könnyed módon és elegendő mennyiségben alakíthatók át mind a lakossági, mind pedig a gazdaság által felhasznált energia előállításához.

Éppen ezért mondhatjuk azt is, hogy ha a Paks II. már üzembe helyezés közeli állapotban lenne, már akkor is késésben lennénk. Mindannyian látjuk azt, hogy az energiastratégia megvalósítása, teljesedésbe vitele során egy kicsit elcsúsztak az arányok, és van egy egyensúlytalansági helyzet jelenleg, amelynek a helyreállításában Paks II.-nek nagy szerepe lenne.

Nagy szerepe van a Paks I. üzemidő-hosszabbításának is, aminek a kérdésénél kellő figyelemmel kell lennie mindenkinek, a kormánynak is, a politika alakítóinak is, hogy Paks I.-et lehetőség szerint ne kiegészítési feladatokra használjuk. Ne az legyen, hogy amikor az energiafelhasználásunkban vannak mély völgyek, és vannak csúcsok, a Paks I., mondjuk így, potméter szintű igazgatása történjék a leterheléssel és a felterheléssel, mert egy ilyen berendezés erre nem alkalmas. Arra alkalmas, hogy zsinóráramot termeljünk, arra alkalmas, hogy a nagy mennyiségű villamosenergia-

igény kielégítését a lehető legkedvezőbb áron tudja biztosítani, hogy a természeti fenntarthatóság mellett a társadalmi és a gazdasági fenntarthatósági szempontok is érvényre jussanak.

Beszélünk itt mindig a fenntarthatóságról, és általában ebben a bizottságban a természeti fenntarthatóságról esik több szó, de hozzá kell tenni azt is, hogy persze elsődleges az, hogy jó természeti környezetben, egészséges környezetben tudjuk élni az életünket, de önmagában ez az egyik fontos tényező. A másik pedig a megélhetéshez szükséges gazdaságnak a működéséhez valamiféle emberhez méltó és passzoló elfoglaltság is szükséges, ami értéket teremt, és a valós, reális igények kielégítését szolgálják a közösségünkön belül, ehhez pedig szükség van gazdaságra is.

Tehát fontos az, hogy az energiatermelés során olyan nagy mennyiségű és folyamatosan rendelkezésre álló energia is benne legyen a portfólióban, amely megfizethetővé is teszi ezt az energiát a gazdaság számára is, és a versenyképességünket javítja abban a közegben, ahol egy óriási átalakulás és verseny van a globális gazdaságban. Tehát az egyosztatú globális gazdaság, most úgy tűnik, hogy ismét felosztás közeli vagy akörüli állapotában van, amikor a nyugati és a keleti gazdaság vagy északi és déli gazdaság elválóban van egymástól.

Említette a miniszter úr, hogy nagy eredményeket értünk el a fotovoltaika területén - ez így van. Ezzel együtt én a Fenntartható Fejlődés Bizottságának tagjaként is biztatnám a kormányzatot, hogy folytassa azt az előkészítő munkát, amely ennek a fotovoltaika által letermelt villamos energiának a szabályozását, az észszerű és gazdaságos szabályozását, a saját belső villamosenergia-ellátásunk biztonsága növelése érdekében történő szabályozhatóságát egy szivattyús-tározós erőműnek a létesítésével tudná elősegíteni.

Egy megvalósíthatósági tanulmány készül ezekben a hónapokban vagy ebben az egy-két esztendőben, ahol fenntarthatósági, környezetvédelmi, minden szempontot figyelembe kell venni. De ezzel együtt én bátorítanám magunkat, hogy érdemben foglalkozzunk ezzel a kérdéssel. Hogyha ezt nem tesszük meg, akkor akkumulátortelepek fogják a napelemek által letermelt villamosenergia észszerű, hatékony és időben történő felhasználását is elősegíteni. Én nem feltétlenül örülnék ennek a penetrációnak, ami ebben a szolgáltatásban bekövetkezne. Éppen ezért lenne jó enyhíteni ezt a nyomást, és a szivattyús-tározós erőműnek a létesítésével ezt a feszültséget vagy veszélyforrást valamilyen szinten csökkenteni.

Ami a gazdaságunknak a helyzetét illeti - és itt befektetésekről meg befektetésösztönzésről is volt szó -, azért azt világosan kell látni, hogy a Magyarországon megtermelt gazdasági értéknek szinte háromnegyed része exportra megy. És ha a Nyugat nem feltétlenül szeretné teljes egészében lekötni ezt a magyar gazdasági teljesítményt, akkor nekünk más irányban is értékesíteni kell. Én magam is azt mondom, 35 éve foglalkozom gazdaságfejlesztéssel, több-kevesebb - inkább talán több - sikerrel a Tatai-medence térségében, és azt tudom mondani, hogy azért nem szabad, hogy ez teljes egészében kulturális kérdés legyen és elvi szinten kezelt az együttműködési hozzáállás.

Persze mindenkinek megvan a maga kulturális közege, amit hozott otthonról is, amit még a nagyszülei is elmondtak annak idején, hogy majd mire figyeljetelek, fiam, akkor, amikor majd ti is ilyen öregek lesztek, hogy majd erről meg arról milyen fenyegetések érkeznek. Ez benne van az emberben zsigerileg is, meg van hozzá valamiféle tanult tapasztalata is, van született meg kell hogy legyen hozzá tanult intelligenciája is, hogy ezt tudja kezelni, és ne pécézzon ki sem gazdasági térségeket, sem pedig államokat, nemzetállamokat csak azért, mert neki valamiféle kulturális vagy morális ellenérzései vannak. Főleg akkor, hogyha a saját maga, a közössége létfeltételeinek a biztonságát érintik ezek a belső érzelmek és lamentálások.

Itt azért szeretném megköszönni a HIPÁ-nak azt, hogy az én ilyen jellegű belső ellenérzéseim vagy kulturális belső sokszínűségem ellenére sem feltétlenül preferált befektetőket nem erőltetik a térségünk irányába. Viszont mi is kivesszük a részünket minden irányban, távol-keleti irányban is, három távol-keleti nagybefektető országgal, nemzettel vagyunk közvetlen kapcsolatban, és kapcsolatban vagyunk a hagyományos európaiakkal, a skandinávokkal, a franciákkal, a németekkel természetesen és a tengerentúlról az Egyesült Államok befektetőivel is, és én azt mondom, hogy ez az egészséges. Tehát ebbe az irányba kell hogy menjen a gazdaságpolitikánk, a gazdaságfejlesztésünk, hogy minden irányban kell kereskednünk, minden irányból kell fogadnunk a befektetőket, és a lehető legnagyobb hozzáadott értéket kell idehaza produkálnunk azért, hogy a nemzetközi gazdaságban az erőnket tovább tudjuk növelni. Azt gondolom, hogy nekünk ez az egyetlen egy lehetőségünk van. Nem tudunk minden helyettesítő terméket sem legyártani idehaza, csak saját belföldi vállalkozásokkal, belföldi tőkével. Tehát nekünk ez a fajta nyitottság egy adottság, és hogyha erre nem figyelünk oda, akkor ez nagyon súlyos létkérdéssé is válhat.

A kérdésem itt az lenne, hogy mondjuk látjuk a járműiparnak a gyengélkedését. Tömeges elbocsátások vélhetően nem lesznek, de azért csoportos leépítésekkel kell kalkulálnunk, én legalábbis ezt látom, ami önmagában, persze, hogyha azt nézzük, akkor kellemetlen mindenki számára, főleg az érintett munkavállalók számára. De hogyha ezen a szinten megreked, és senki ne értse félre és ne forgassa ki a szavaimat, de mondjuk azokban a munkaerőpiaci térségekben, ahol 2-3 százalék környékén van a munkanélküliség, ott ez átmenetileg egy kis levegőt is tud biztosítani, friss levegőt tud biztosítani a munkaerőpiacon. Mindannyiunknak a hozzáállását is egy kicsit felelősebbé tudja tenni, hogy véletlenül se essünk abba a hibába, hogy elkényelmesedünk, és hogyha elkényelmesedünk, akkor nem figyelünk oda, hogy a versenyképességhez azért a munkaerőpiacon is szükség van megalapozott tudásra, kreativitásra, innovációra, tehát egy olyan testtartásra, ami nemcsak a személyes boldogulást, hanem magának a gazdaságnak a versenyképességét is tudja szolgálni.

A kérdésem itt az, hogy a járműipar mellett hogyan látja a minisztérium, hogyan látja a HIPA, melyek azok a területek, ahol a több lábbon állás érdekében erősíteni lehetne. Nekünk van meglátásunk, de ezt itt nem szeretném így elmondani, mert én arra vagyok kíváncsi, hogy önök hogyan látják ezt a kérdést.

Gyakorlatilag ez az, ami engem most leginkább foglalkoztat ebben az időszakban meg ez foglalkoztatja a környezetemben lévőket is, ez foglalkoztatja a mikro-, kis- és középvállalkozásokat is, hogy azokat a pozíciókat, amelyeket különböző programok, támogatások meg a beruházási, gazdaságpolitikai döntések és azok megvalósulásba vitele lehetővé tesz számukra, azok megőrizhetők, nem őrizhetők, tudnak-e megkapaszkodni, tudnak-e továbbfejlődni. Alapvetően ez az, ami mindenkit mozgat, és hogyha van lehetőség az adminisztrációs terheknek a csökkentésére, mert ez megint olyan, hogy ha nem nyitjuk ki ezt az ablakot és nem jön be a friss levegő, akkor eléggé el tudunk kedvetlenedni, azt gondolom, a vállalkozók is el tudnak kedvetlenedni. Itt viszont ebben az időszakban inkább ilyen harapós hangulatra lenne szükség, jó értelemben véve, kihasználni azokat a lehetőségeket, amik most a világgazdaságban kedvezőtlennek tűnnek, de mi a javunkra tudnánk fordítani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, alelnök úr. Úgy látom, hogy több hozzászólási szándék nem született, úgyhogy akkor visszaadom a szót miniszter úrnak, hogy tudjon reagálni az elhangzottakra.

Szijjártó Péter válasza

SZIJJÁRTÓ PÉTER külgazdasági és külügyminiszter: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Jól láthatóan a fenntartható fejlődés egy elég erőteljesen szerteágazó szakterület, de természetesen igyekszem minden kérdésre választ adni.

Talán a Pakssal kapcsolatos kérdéseket venném előre. Ha nem bánják, akkor nem a kérdés feltevője szerint haladnék, hanem témánként, és igyekszem úgy alakítani a válaszaimat, hogy mennyiségi tekintetben hiányérzet ne legyen, a minőség iránt nyilván garanciát vállalni nem tudok, ki-ki elbírálja.

Tehát Paks kapcsán a következőt tudom mondani. Amikor alelnök asszony azt mondja, hogy mi milyen eszközöket és termékeket rendelünk meg, arra szeretném tisztelettel felhívni a figyelmét, hogy mi nem rendelünk meg semmit. Mi egy atomerőművet rendeltünk meg. 2014-ben kötöttünk egy szerződés, amelynek értelmében a Roszatom-csoport megépíti az atomerőművet kulcsrakészen. A Roszatom a fővállalkozó, a Roszatom rendel meg mindent. A Roszatom felelős az összes folyamatért, ő választja ki az alvállalkozókat, és ő hajtja végre a beruházás minden egyes elemét. Tehát a zónaolvadék-csapdát sem a magyar állam vagy Paks II. vagy bárki rendelte meg, hanem a Roszatom a beruházás részeként rendelte meg.

Ilyen módon az, hogy például miért dolgozik hatalmas mennyiségben német vagy francia alvállalkozó a paksi beruházáson, azt is a Roszatom tudja megmondani. A Roszatom választotta ki. Ilyen módon tehát orosz-német, orosz-francia üzleti szerződések alapján jöttek létre az alvállalkozói viszonyok, és adnak persze különös buktét azoknak a vitáknak Brüsszelben, amelyek arról szólnak, hogy az orosz nukleáris ipart kell-e szankcionálni vagy nem.

Ami az engedélyeket illeti, szerintem ez nagyon fontos kérdés, és köszönöm alelnök asszonynak, hogy volt kedves felvetni, mert jól láthatóan komoly fake news áradattal nézünk itt szembe, ami nem nehéz, mármint előállítás szempontjából nem nehéz, mert a magyar lakosságnak viszonylag alacsony százaléka nukleáris szakember. Tehát ha valamit sokat mondunk olyan témában, amit az emberek döntő többsége nem ért, akkor az előbb-utóbb percepcionális valósággá tud válni. Jól láthatóan élnek is sokan ezzel az eszközzel, de azt hiszem, hogy emiatt megsértődünk nem szabad, mert értelme nem nagyon lenne.

Tehát ami a létesítési engedélyt illeti, a létesítési engedély egy keretengedély. Mit mond a létesítési engedély? A létesítési engedély azt mondja ki, hogy maga az atomerőmű azzal a technológiával, amit a beruházó használ, biztonságosan megépíthető. Ezt mondja ki a létesítési engedély mint egy keretengedély. A létesítési engedély folyamatosan, a beruházás egész időtartama alatt ró kötelezettségeket a beruházóra. Ezek a kötelezettségek előzetes biztonsági jegyzőkönyvek és előzetes biztonsági jelentések formájában kell hogy végrehajtásra kerüljenek.

Az első előzetes biztonsági jelentés ideje éppen most van. Miért most van? Azért van, mert az első beton előtt kell egy friss, a lehető legfrissebb előzetes biztonsági jelentést benyújtani. Ez történt meg, és ennek az elbírálása az Országos Atomenergia Hivatalban zajlik. Szeptemberben került sor a benyújtásra, és az OAH-nak 120 napja, négy hónapja van arra, hogy ezt az előzetes biztonsági jelentést elbírálja.

Miért most került benyújtásra? Azért, mert a résfalazást meg kellett várni, a résfalazás befejezését, és a talajszilárdítási tapasztalatokra is szükség volt ahhoz, hogy ezt az előzetes biztonsági jelentést be lehessen nyújtani. Lesz még ilyen, hiszen az üzembe helyezés előtt is kell majd ilyen jelentést készíteni, és a kereskedelmi üzem kapcsán is lesz ilyen jelentésbenyújtási kötelezettségünk.

Képviselő asszony, alelnök asszony felvetett egy nagyon fontos kérdést a Duna kapcsán. Szerintem kulcskérdés, hogy a Duna hőterhelése ne haladja meg az engedélyekben lefektetett mértéket. Először is azt szeretném önnek mondani, hogy a paksi telephely eredetileg is egy hatblokkos üzemre lett tervezve, hatblokkosra lett tervezve, ezért az az állítás, amely szerint a négyhez képest két új blokk építése elviselhetetlen terhelést jelentene a Duna szempontjából, nem helytálló.

A jogszabály úgy szól, hogy a kibocsátási ponttól folyásirányban számított fél kilométeren lévő szelvény bármely pontján a befogadó víz hőmérséklete nem haladhat meg 30 Celsius-fokot. Ezt mondja a jogszabály. A mi műszaki terveinket Paks II. műszaki tervei alapján a melegvízcsatornának a két pontjára telepített műszaki megoldás, amit hűtőcellák jelentenek egyébként, ezekkel a hűtőcellákkal már magán a kibocsátási ponton is ezt a hőmérsékleti korlátot teljesíteni tudjuk. Tehát nemcsak a fél kilométeres szelvénynél, amit előír a jogszabály, hanem már a kibocsátási ponton ennek a korlátozásnak meg fogunk felelni. Egyébként ennek megfelelően a beruházás során egy korlátozási tervet is elkészítünk, és ebben a korlátozási tervben ez is leírásra került.

Alelnök asszony a környezetvédelmi engedély kérdését is felvetette. Mi magunk is olvastuk az atlatszo.hu-n idén áprilisban a cikket arról, hogy „a felvonulási terület épületeinek és azok létesítésének környezeti hatásait az engedélyezés során nem vizsgálták”. Ez volt az állítás. Szeretném mondani, hogy ez az állítás nem helytálló, mert a hatásvizsgálati dokumentum és a környezetvédelmi engedély is minden lényeges pontját tartalmazza már a felvonulási területen megépítendő vagy megépített vagy építés alatt álló felvonulási épületek kapcsán.

Az is felmerült kérdésként, hogy érvényes lehet-e még egy 2016-ban kiadott engedély, ha azt öt évre adják. Azt is írták, hogy a környezetvédelmi engedély kitétele, az építési előkészületi munkák megkezdése a hatály lejárta előtt nem történt meg. Ezt írják. Mi a valóság ezzel szemben? A valóság ezzel szemben az, hogy az építési tevékenység megkezdésének a bejelentése 2018. május 16-án megtörtént. Ekkor egy transzformátorállomás építése kezdődött. Ehhez képest öt éven belül a blokkok építése is megkezdődött. A környezetvédelmi engedély a jogerőre emelkedéstől kezdve 60 éven keresztül érvényes, illetve hatályos. Így állunk az engedélyezéssel.

Nézem még, milyen Pakssal kapcsolatos kérdés volt. Ami az előzetes biztonsági jelentés elkészítését illeti, elnök úr kérdezett a cégekről. Az a helyzet, hogy a Roszatom-csoport különböző tagvállalatai készítik az előzetes biztonsági jelentést magát, és itt van egy jogszabályi kötelezettség, amely szerint a Roszatom-csoportnak független szakértőt, szakértőket is be kell vonnia ezen munkák során. Tehát az a tény, hogy ott több cég is felmerült, tisztelt elnök úr, az ennek a jogszabályi kötelezettségnek a következménye.

Az elnök úr volt kedves hivatkozni a minisztériumi és a vállalati válaszokra azzal kapcsolatban, hogy ki kezel és milyen adatot a kitermelés kapcsán. Itt visszakanyarodnék arra, amit az alelnök asszonynak mondtam a legelején, hogy mivel egy turnkey típusú szerződést kötöttünk, ezért minden, a beruházással kapcsolatos tevékenységért magát a beruházót terheli a felelősség. Tehát az, hogy a Roszatom, a Roszatom alvállalkozói a kitermelt földet hogyan deponálják, ez az ő jogszabályi felelősségük. Hol, hogyan, a szabályok betartásával. Ennek az ellenőrzésére sem a minisztérium, sem a Paks II. nem jogosult, jogosultak viszont a magyar hatóságok.

Tehát én azt javaslom, hogy amennyiben - és volt is erről szó, hogy az elnök úr a feljelentői oldalon is megjelent, alelnök úr szavait ide idézve - vannak ilyen kételyek vagy gyanúk, akkor én csak a hatóságokhoz fordulást tudom javasolni a jövőben is, amelyek, azt gondolom, hogy átláthatóan végrehajtják ezeket a szükséges eljárásokat.

És még szerettem volna önnek mondani valamit a furatok kapcsán. Itt most azt kérem Bencsik alelnök úrtól, hogy fogja be a fülét, mert energetikai szakértő van a teremben, tehát veszélyes vizekre evezünk. Tehát amennyire elmélyedtem ebben a témában, miután az elnök úr fűrési iszapról kérdezett már korábban is, és felkérdeztem a helyszínen dolgozókat, hogy mi a helyzet a fűrési iszappal, akkor a műszaki válasz az volt, hogy persze ezt furatnak nevezzük, de ez csak a köznépi megfogalmazása, mert itt maga a furat nem jön létre, hanem egy cölöpözési munkát végeznek el. Ebből fakadóan a szakemberek arról biztosítottak, hogy fűrési iszap nem képződik. Na, most itt az én, hogy is mondjam, kompetenciám a vita során nagyjából véget is ért, de azért dolgoznak mellettem a szakemberek, hogy szakmailag vállalják a felelősséget az ilyen típusú kijelentésekért. Ha az elnök úrnak kételyei vannak ezzel kapcsolatban, akkor a Paks II. szakemberei természetesen állnak rendelkezésre.

Mint ahogy szeretném azt is elmondani, hogy korábban az elnök úr megtisztelt minket a látogatásával. Ez a meghívás, ahogy az angol mondja, egy standing invitation, tehát ha az elnök úr, a bizottság bármely tagja szeretné megnézni az építkezést, nagy örömmel látják őket vendégül Pakson. Egyébként érdemes, én magam is néha meg szoktam nézni az építkezést, a grandiózussága és a magyar energiaellátás jövőbeni biztonsága szempontjából egy annyira jelentős beruházás, hogy szerintem érdemes néha - nem csak a bizottság tagjainak, hanem civileknek is - megnézni, mert maga a látvány is élmény, ha meg az ember ért hozzá, akkor pláne. Úgyhogy azt tudom mondani, elnök úr, önnek és a bizottság minden tagjának, hogy önök mindig szívesen látott vendégek a beruházás helyszínén.

Nem Paksról kérdezte az elnök úr, de a nukleáris iparhoz kapcsolódik a Kínai Népköztársasággal kötött, nukleáris energiára vonatkozó megállapodás. Szeretném önt biztosítani arról, hogy sem magyarországi uránbányászatról, sem hulladéktárolásról nincsen szó. Amire én itt elsősorban koncentrálni szeretnék, az az új nukleáris technológiáknak a kérdése. Ugye ezt SMRs-ként szokták említeni, ez a small modular reactors, tehát a kis moduláris nukleáris reaktoroknak a kérdése.

A kis nukleáris reaktorok kutatása a nukleáris ipar egyik legújabb szegmense. Igazából egyelőre a működő, hatékony, kis moduláris reaktor felmutatásáról senkinek nincsen információja a szakmában, kísérletek, kezdeményezések és kutatási munkák zajlanak. Szerintem érdekünk, hogy minden ponton ott legyünk. Szlovákiával is kötöttünk egy ilyen megállapodást egyébként, csak az valamiért kevésbé tűnt itt izgalmasnak. De a lényeg az, hogy minden olyan ponton keressük az együttműködést, ahol van esély arra, hogy kis nukleáris reaktorok üzembe állásának a tanúi lehetünk, és abból adott esetben valamilyen gazdasági haszon származhat.

Az alelnök asszony földgázvásárlást érintő kérdésére szeretnék most választ adni. Van egy hosszú távú földgázvásárlási megállapodásunk Oroszországgal, pontosabban a Gazprom Exporttal. Van egy megállapodása az MVM CEEnergy-nek, ezt szoktuk nagyvonalúan magyar-oroszmegállapodásként emlegetni. Ennek a keretében 4,5 milliárd köbméternyi földgáz vásárlására kerül sor évente. Kétségtelen, hogy a földgáz ára folyamatosan változik, és az elmúlt időszakban még nagyobb volatilitást mutatott, mint normálisan szokott. Ennek elsődleges oka az Ukrajnában zajló háború, az arra adott európai energiapolitikai válaszok és szankciók.

Annak érdekében, hogy a magyar földgázellátás ne csak biztonságos, hanem versenyképes árú is legyen, kiegészítő kereskedelmi szerződéseket kötünk időről időre, amely keretében a megvásárolt mennyiségek egyébként döntő többségükben nem jelennek meg a magyar fogyasztás kielégítése során, hanem ezek kereskedelmi célokat szolgálnak annak érdekében, hogy ezen kereskedelmi mennyiségek kifejezetten kedvező árazásából fakadóan a teljes magyar földgázvásárlás árszintje folyamatosan a lehető legkedvezőbb legyen. Ezt a célt szolgálják ezek a vásárlások.

Ön nagyon fontos dolgot mond, amikor a diverzifikáció mellett érvel, ezzel én is egyetértek. A diverzifikáció azt jelenti, hogy több forrásból is vásároljunk ugyanabból az energiahordozóból. Ennek a célkitűzésnek felel meg az a tény, hogy idén Magyarország lett Törökország első olyan földgázexportálási célpontja, amely nem szomszédos Törökországgal. Tehát 275 millió köbméternyi földgázt vettünk mint az első olyan, Törökországgal nem szomszédos ország, ahova Törökország földgázt exportál. Idén először megérkezett Magyarországra az első fizikai szállítás Azerbajdzsánból is, és biztosan értesült arról, hogy megkezdődtek a vállalatközi tárgyalások arról, hogy 2027-től, tehát amikortól kezdve forráskapacitás van, katari LNG-t is tudunk a magyar energiamixben számításba venni. Eddig jól hangzik.

De van itt egy óriási nagy probléma, és ez az óriási nagy probléma a szállítási útvonal kapacitását jelenti. Ugyanis a helyzet az, hogy a délkelet-európai földgázvezetékek kapacitása maximálisan ki van használva jelenleg is. Tehát ahhoz, hogy délkeleti irányból - márpedig arra vannak a források - újabb földgázmennyiséget tudjunk vásárolni, a délkelet-európai földgázszállítási hálózat kapacitásának jelentős növelésére van szükség. Ezért Szlovákiával, Szerbiával, Bulgáriával, Görögországgal, Romániával közösen az Európai Bizottsághoz fordultunk, kérvén, hogy az Európai Bizottság indítson fejlesztési programot, adjon hozzá forrást, és bővítsük a földgázszállítási kapacitást, mondván, hogy állandóan abba az irányba inspirálnak minket, hogy ne Oroszországból vegyünk földgázt.

Na, most erre az Európai Bizottság azt mondta, hogy nulla forrást tudnak ehhez biztosítani. Elhangzott az a rendkívül szakmai érv, hogy a földgázfelhasználás nem szexi - így. Az utolsó, ami kapcsán ez a kifejezés eszembe jut, az a földgázfelhasználás (*Derűlttség.*), vagyis az utolsók egyike. De a lényeg, hogy azért mondták ezt a szakmai választ Brüsszelből, merthogy ők abban a tudatban élnek vagy azzal a percepcióval dolgoznak, hogy tíz év múlva a földgáz nem lesz része a nemzeti energiamixeknek. Hogy ezt honnan tudják, az nem egészen világos. De még ha így is lenne, akkor is van még tíz év, tíz tél. Szóval ez nyilvánvalóan egy elfogadhatatlan álláspontja az Európai Bizottságnak, mert miközben van egy politikai nyomás arra, hogy adjunk fel egy bizonyos forrást, aközben a más források eléréséhez szükséges támogatást nem kapjuk meg.

Végül csak annyit szeretnék még mondani a képviselő asszonynak, hogy szerintem energiaforrást csak akkor szabad feladni, hogyha annál van jobb ajánlat. És jelenleg nemhogy jobb ajánlat nincs, semmilyen más ajánlat nincs, mert fizikailag nem tud létrejönni más ajánlat. Én nem gondolnám azt, hogy a meglévő energiaforrásainkat drágábbakra kéne cserélni, mert szerintem nincs az az ideológia, aminek a keretében meg lehetne magyarázni, hogy miért kéne drágább forrásból földgázt venni, mint ami most rendelkezésre áll. Úgyhogy nagyjából így állunk a földgázvásárlás tekintetében.

Elhangzottak kérdések az akkumulátorgyártás kapcsán, az alelnök asszony is, az elnök úr is, a képviselő úr is kérdezett erről. A következőt tudom önöknek mondani: úgy tűnik, hogy nem tudok annyiszor jönni - pedig már jártam itt egypárszor -, hogy az ügyben egyetértsünk, hogy az elektromos akkumulátorok kellenek-e a zöld célkitűzések eléréséhez vagy nem.

Hogy is hívták? Frans Timmermans, az Európai Bizottság korábbi alelnöke is hosszasan érvelt amellett, hogy miért van szükség elektromos autózásra. Szerintem ezt nem vitatja senki. Tehát itt akár még egyet is érthetünk, tekintettel arra, hogy a világ károsanyag-kibocsátásának körülbelül 17-18 százaléka a közúti közlekedésből származik. Szerintem viszonylag könnyen megérthető, hogy ha nem tudjuk elektromos alapokra átállítani a közúti közlekedést, akkor nagyon nehezen elképzelhető a zöldcélok elérése. Egyelőre a tudomány nem tart ott, hogy elektromos autó elektromos akkumulátor nélkül működjön, tehát egyelőre az a konzervatív megoldás van, hogy az

elektromos autóba elektromos akkumulátor kell. Tehát én azt gondolom továbbra is, hogy a globális klímacélok és környezetvédelmi célok eléréséhez nélkülözhetetlenek az elektromosakkumulátor-gyártási kapacitások.

Én légvonalban kevesebb, mint öt kilométerre lakom a gödi gyártól. Győrben nőttem fel, ahol gyermekkoromban, amikor az Audi elkezdett építkezni, akkor ha valaki köhögött egyet a városban, akkor az orvosi diagnózis általában az volt, hogy mert az Audi felverte a port. Komáromban születtem, ahol ma Magyarország egyik legnagyobb elektromosakkumulátor-gyára van. Szerintem az nagyon fontos, hogy az elektromosakkumulátor-gyárak működése kapcsán a lehető legszigorúbban járjunk el, a lehető legszigorúbban alkalmazzuk és kérjük számon, főleg a környezetvédelem szempontjából fontos szabályok betartását.

Ebben egyetértünk, mert az nem lehet, hogy egy gyár, gyártson bármit, én nem szűkíteném a kört az elektromosakkumulátor-gyárakra, bármilyen gyár, bármilyen ipari tevékenység kapcsán elfogadhatatlan, ha az a helyben élő közösség egészségére, életszínvonalára ártó hatással van, azt nem szabad engedni. Erre vannak hatóságok. A hatóságnak kutya kötelessége eljárni, mérni, eljárni, ha kell, gyártást felfüggeszteni, bezárni s a többi, s a többi. Ezt én nem tudom megtenni a Külgazdasági és Külügyminisztériumból, mert se nem dolgom, se nem hatásköröm nincsen erre nézvést.

Ugyanakkor azt várom el magyar állampolgárként, egy olyan emberként, aki olyan városban született, ahol hatalmas akkumulátorgyár van, olyan városban nőtt fel, ahol hatalmas autóipar van, és viszonylag most is fizikailag közel él Magyarország legnagyobb elektromosakkumulátor-gyárához, nekem az az elvárásom a magyar hatóságokkal szemben, hogy a legszigorúbban járjanak el minden egyes ipari tevékenység, köztük az akkumulátorgyártás környezeti hatásai kapcsán.

Ezért nagyon fontos az, hogy amikor egy akkumulátorgyár épül, akkor a hatóságok szigorúan járjanak el az engedélyezésnél. Be kell nyújtani mindenfajta engedélyt, egységes környezethasználati engedélyt, iparbiztonsági engedélyt, mélyépítési engedélyt, magasépítési engedélyt, nagyon sok engedélyt, ahol a hatóságoknak - ahol szakemberek ülnek - az a dolguk, hogy csak és kizárólag az emberi egészségre ártalmatlan és az emberek mindennapi életére nem ártó hatással bíró tevékenységeket engedélyezznek.

Amikor az engedélyezésről van szó, alelnök asszony, akkor nyilvánvalóan fenntarthatósági szempontokat is figyelembe kell venni. Ezért van az például, hogy mi a magunk részéről számos esetben barnamezős területet ajánlunk ki egyébként elektromosakkumulátor-gyáraknak.

Azt szeretném elmondani önnek, hogy ma a magyar mezőgazdasági használati területek két tizedre részének megfelelő területen működnek akkumulátorgyárak, ez 0,0018 százalék, két tizedre, de a területnek, a mezőgazdasági felhasználású területnek, ahol működnek elektromosakkumulátor-gyárak. Én magam is osztom az ön szempontját, hogy a beruházásösztönzésnek mindig figyelemmel kell lennie a mezőgazdasági területek megóvására.

Ami a vízfelhasználást illeti, hallottunk mindenfajta rémtörténeteket például Komáromban is, ami nekem szívügyem, ahogy az elnök úr Pécsről kérdez, én válaszolok Komáromról, Komáromban azt mondták, hogy majd a Duna ki fog száradni. Ez úgy igaz, hogy az SK Innovation gyár vízfelhasználása egy nap alatt a Duna öt másodperces vízhozama. Szóval érdemes a tényekre hagyatkozni.

Szerintem az önöknek egy helyes meglátása, hogy az elektromosakkumulátor-gyáraknak - és szerintem egyébként minden más tevékenységnek - a lehető leginkább kímélniük kell a vízbázist. Az EVE Power Debrecenben 95 százalékát a vízfelhasználásának tisztított szennyvízből fedezi, a Sunwoda Nyíregyházán 90

százalékban használ tisztított szennyvizet, a CATL a szürkevíz használata mellett kötelezte el magát Debrecenben, és ami nekem különösen fontos, Gödön - ott lakom a közelben - a Samsung SDI 100 százalékban, tehát 100 százalékban szürkevizet használ a gyártás során. Ez szerintem nagyon fontos. Ez maradjon is így. Erre figyelni is kell. A hatóságoknak is figyelni kell. Nem lehet, hogy megengedjük akárkinek, legyen szó elektromosakkumulátor-gyárról, bármi másról, ruhagyárról, akármiről, hogy a környezetet aránytalanul károsítsa.

De még egyszer szeretném aláhúzni, hogy szerintem ezekben a szakmai kérdésekben fontos, hogy a hatóságokba vetett bizalmat ne roncsooljuk. Ugyanakkor azt javaslom, ha szabad illet tennem a képviselőtársaimnak, hogy mindig használják ki ezeknek a hatóságoknak a létezését, és ha olyan fejleményeket észlelnek, amelyek az egészség vagy a mindennapi élet szempontjából ártó hatásúak, akkor szerintem érdemes a hatóságokhoz fordulni.

A Tisza és a Sajó szennyezettsége kapcsán egyetérttek a képviselőtársaimmal. Elfogadhatatlan és felháborító. Mi a földrajzi elhelyezkedésünkénél fogva a folyóvizek esetében sajnos sok esetben ki vagyunk téve a szomszédos országokban zajló folyamatoknak. A Tisza esetében is bebizonyosodott, hogy a szennyezés nagyrészt azért történt, mert hullámtérben, ártérben helyezik el kell mindenfajta feldolgozás meg szigorú szabályozás nélkül a hulladékokat, és ez elfogadhatatlan. Ezt minden létező kétoldalú érintkezés során fel is hozom. Szeretném biztosítani elnök urat, hogy holnap, amikor itt látom vendégül Szlovákia külügyminiszterét, ezt az ügyet ismételtelen napirendre fogom tűzni, és kérni fogom a végleges megoldást.

Azt a képviselő úrnak szeretném mondani, hogy a Tiszán bevetésre került egy új technológia, amelynek nyomán több tonnányi hulladékot sikerült a víz felszínéről már leemelni, és ezt a tevékenységet folytatni is fogjuk, ehhez 1,3 milliárd forintnyi költségvetési forrás biztosítására kerül sor. Négy beavatkozási helyet jelöltek ki a szakemberek, amikor 2022-23 során négy árhullám ideje alatt 2223 köbméternyi hulladékot szedtek le a Tisza és a Szamos felszínéről, de mondom, nincsen vita közöttünk. Nyilvánvalóan elfogadhatatlan, ha egy ország olyan felelőtlenül viselkedik, hogy koszosabban vagy szennyezettebben hagyják el a folyók az adott ország területét, mint ahogyan akár erednek, vagy ahogyan az adott ország területére beérnek.

Az akkumulátorfeldolgozás kapcsán azt szeretném mondani, hogy ahogy a gyárak kapacitása fut fel, nyilvánvalóan úgy kell kiépíteni a körkörös gazdaság jegyében az akkumulátorfeldolgozási kapacitást annak érdekében, hogy ne történhessen környezetszennyezés, pont azért. Itt a nemzetgazdasági tárca az, amely felelősséggel rendelkezik, és tudom, hogy az iparág különböző szereplőivel egyeztetéseket folytatnak annak érdekében, hogy ezek a kapacitások kellő időben, kellő mennyiségben és kellő technológiai biztonsággal rendelkezésre álljanak.

A beruházásösztönzés kapcsán azt tudom mondani alelnök úrnak, hogy természetesen a gazdasági semlegesség fenntartására törekszünk, tekintettel arra, hogy jól mondja ön, hogy ha csak a világ egyik felével engedjük a kereskedelmet meg a gazdasági együttműködést, akkor nagyon sok növekedési potenciált veszítünk el, és ezt mi nem szeretnénk. Ráadásul, ha megnézi a magyarországi ipar szerkezetét, akkor azt látja, hogy nemcsak azonos városokban, hanem szomszédos telkeken épülnek a német meg a kínai gyárak. Tehát nyilvánvaló - és azt hiszem, Gelencsér képviselő úr is említette ezt -, hogy nagyon látványos összefonódása van ma a nyugati és keleti gazdaságok együttműködésén belül a német és a kínai iparnak.

Tehát az világos, hogy az európai gazdaság jövőbeni növekedési lehetőségeit nagyban meghatározza a német autóipar, de az is látszik, hogy a német autóipari szereplők vállalati stratégiáik végrehajtása során nagymértékben támaszkodnak kínai beszállítókra, kínai beszállításokra. És hogyha egyetértünk abban, hogy a beszállítói

lánc lerövidítése környezetvédelmi szempontból is fontos, akkor szerintem jó hír, hogyha a gyárak egymás mellett épülnek, mert akkor legalább a logisztikából fakadó környezetterhelési hatások nem lépnek fel.

A járműipar 170 ezer munkahelyet tart fenn jelenleg, és kétségtelen tény az - mint ahogy minden nagy technológiaváltásnál, megfigyelhető az elektromos akkumulátorok elektromos autózásra történő átállásánál is -, hogy az elején van egy hatalmas felfutás, majd van egy kezdeti lassulás, és onnantól kezdve egy tömeges alkalmazkodás. Egy massive adaptation zajlik, ahogy a szaknyelv mondja, tehát egy lassú növekedés. Szerintem nem meglepő, hogy ennél a hatalmas technológiai újításnál ugyanez történik. Ez szerintem csak erősíti a pozícióinkat, mert azok, akik az elektromosakkumulátor-gyártási kapacitások kapcsán nagyobb várakozásokkal voltak, hogy még többet kell kiépíteni, azok most visszafogják a kapacitások kiépítését, de ott fogják vissza, ahol még nem kezdték el, tehát nem ott, ahol felépültek. Tehát így a relatív előnyünk még nagyobb lesz. Jelenleg a negyedik legnagyobb elektromosakkumulátor-gyártási kapacitással rendelkezünk a világon, és amint beérnek vagy termőre fordulnak a most zajló beruházások, a másodikok leszünk a globális összehasonlításban.

Alelnök úrnak szeretném mondani, hogy olyan ágazatokra helyezünk most nagy hangsúlyt, amelyek a hozzáadott értéket és a kutatás-fejlesztés mértékét tudják növelni Magyarországon. Itt leginkább a szoftverfejlesztés, a gyógyszeripar, a kompozit technológiák és az informatikai ágazat kerültek előtérbe, emellett pedig az üzleti szolgáltató központok, amelyek itt, Magyarországon egyre nagyobb számban jönnek létre, amelyek biztosítják a nyelveket beszélő friss diplomások számára az itthon maradás lehetőségét még inkább, mint korábban, egy-egy nagy globális márka keretein belül tudják végezni Magyarországon a munkájukat.

Az nagyon fontos, ön említette a magyar mikro-, kis- és közepes vállalkozásokat, hogy a Beruházási Ügynökségnél egy külön dedikált részleg jött létre arra, hogy a nálunk beruházásokat végrehajtott nagy nemzetközi vállalatok beszállítói láncában minél nagyobb arányban legyenek képviselve a magyar vállalkozások, és ne csak Magyarországon, hanem ezen vállalatok globális láncában is. Tehát egyfajta indirekt exportösztönzés történik ebből a szempontból is.

Azt pedig szeretném garantálni az alelnök úrnak, hogy nem kiegyenlítési céllal épül Paks II. Kétségtelenül rugalmasabb lesz a működése, mint Paks I.-nek, de nem kiegyenlítő erőműnek épül természetesen.

A beruházásösztönzés terén konkrét kérdés hangzott el az elnök úrtól Pécs kapcsán. A bicsérdi iparterület vagy beruházási célterület kijelölésére éppen azért került sor, mert a térség parlamenti képviselői és a területfejlesztéssel foglalkozó minisztérium is azt kérte tőlem, tőlünk, hogy az elkövetkezendő időszakban fordítsunk nagyobb figyelmet a délnyugat-magyarországi térség fejlesztésére. Miután a keletnyugati kiegyensúlyozás többé-kevésbé sikerült, most koncentrálnunk arra, hogy a déli, azon belül is a délnyugati országrészbe hozzunk beruházásokat; és valóban, a pécsi egyetemmel működünk együtt a beruházási célterület kapcsán.

Szeretném megerősíteni az elnök úrnak, hogy semmifajta elektromosakkumulátor-gyártásra irányuló beruházásról nem folytatunk még csak előkészítő egyeztetéseket sem, tehát továbbra sincs ilyen, még csak a horizonton sem. Tárgyalást folytatunk egy-két nagyvállalattal, amelyek nem elektromosakkumulátor-gyártásban tevékenykednek, szeretném újra aláhúzni, annak érdekében, hogy egy nagy munkahelyteremtő beruházást hozzanak létre ott Pécs szomszédságában. Ezen tárgyalások során nyilvánvalóan akkor tudunk igazán versenyképesek lenni, hogyha a kijelölt beruházási terület már bizonyos infrastruktúrával rendelkezik - utak, áramellátás, földgázellátás lehetősége. Ahhoz, hogy ezeket végre tudjuk hajtani, a

környezet megkíméléséhez szükséges feltárásokat, előkészítéseket el kell végezni, a szükséges engedélyeket meg kell kapni. Tehát szeretném biztosítani önt arról, hogy csak olyan beruházás jöhet a Pécs melletti iparterületre, amely az ott található vízbázisra teljes egészében figyelemmel van, és azt teljes egészében megkímél.

A libamáj, hogy el ne felejtsem. A libamáj kapcsán a következőt tudom mondani - talán egy kicsit tágabbra nyitva a horizontot -: a mezőgazdasági export, a magyar kivitel egyik fő pillére. Az első hét hónapban 8,2 milliárd eurónyi magyar mezőgazdasági kivittelt regisztráltunk, ez majdnem félmilliárd euróval több, mint tavaly volt, tehát körülbelül egy olyan 6-6,5 százalékos növekedés, ami jó hír. Ennek egyik fontos bázisa egyébként pont a libamáj, tekintettel arra, hogy a világban a libamájexportőrök listáját Magyarország vezeti, és itt is kifejezetten jól alakulnak a számok: a tavalyi esztendőben 6,7 millió eurónyi magyar libamájexport realizálódott, ez a globális libamájexport 72 százaléka. Az irányultság tekintetében: a magyar libamájexportnak majdnem a száz százaléka, 99,6 százaléka megy európai országokba, egyébként a klasszikus exportrelációinkba, tehát Németországba, Franciaországba és néhány közép-európai országba is.

Minden létező támogatást megadunk ahhoz, hogy a magyar mezőgazdasági termékek exportja továbbra is magas szinten stabilizálódjon, tekintettel arra, hogy mi egy olyan ország vagyunk, amely a kétszeresét tudja megtermelni annak, mint amit elfogyaszt, élelmiszer szempontjából mondom mindezt. Tehát akár az ön választókerületében tevékenykedő vállalatok, akár bármely más magyar vállalat számíthat ránk. Érdekességként még azt szeretném elmondani, hogy amióta mi irányítjuk a külgazdasági stratégiát, 2014 óta összesen 207 mezőgazdasági, élelmiszeripari beruházáshoz adott a kormány kiemelt támogatást, növelve a kapacitásokat, összesen 185 milliárd forintot adtunk 604 milliárd forintnyi beruházáshoz.

Szeretném biztosítani Becsó képviselő urat arról, hogy Nógrád megye továbbra is egy fontos célterülete a beruházásösztönzésnek, azzal együtt, hogy tisztában vagyunk azzal, hogy az újabb jelentős beruházásokhoz több infrastrukturális fejlesztésre is szükség van. A héten, amikor Pozsonyban tárgyaltam a szlovák parlament alelnökével, ez a kérdés - tehát a dél-szlovákiai infrastrukturális fejlesztések és azok összekötése az észak-magyarországi infrastrukturális fejlesztésekkel - akkor is hangsúlyosan szerepelt a napirenden. Holnap a külügyminiszter úr látogatásán ugyanez a tervem, hogy ez ismét ott szerepeljen.

Amikor Fico miniszterelnök úr a hivatalba lépése után Magyarországra látogatott, akkor átadtunk a szlovák kormánynak egy megállapodástervezetet, amelyben újabb határkeresztesző infrastruktúra-fejlesztéseket indítványoztunk az Ipoly-hidak, a Duna-hidak, a kompjáratok és egyéb útépitések, Hernád-hidak után, ezek közül több is érinti a Nógrád megyei határszakaszt. Őszintén remélem, hogy ebben az ügyben is tudunk majd előrelépni, és ha az ilyen infrastrukturális fejlesztések ügyében létrejönnek a kétoldalú megállapodások, akkor a képviselő urat a szokások szerint természetesen tájékoztatni is fogjuk.

A képviselő úrnak szeretném mondani, hogy a magyar külpolitika szíve közepe a nemzetpolitika, ami abból a tényből is mindenképpen kell hogy fakadjon, hogy a mi esetünkben a történelem miatt a nemzet határai és az ország határai nem esnek egybe. Tehát az nem lehet, hogy a magyar külpolitikának ne a nemzetpolitika legyen a szíve közepe. Ezért is furcsa az - és ennyi belpolitikát engedjen meg nekem -, amikor magyar ellenzéki pártok szomszédos országokban nem a magyarok mellett kampányolnak, hanem különböző testvérpárti megfontolásokból az adott ország többségi nemzetéhez tartozó pártokat támogatják, vagy amikor egy ellenzéki pártelnök - talán pont az ön

pártjának korábbi elnöke - azt mondta, hogy büszke szlovákként is lehetünk felvidéki magyarok. Ezek nyilvánvalóan zavarják az összképet - minimum -, ezt tudom mondani.

A következőről szeretném önt biztosítani: minden egyes olyan jogszabályi változást a lehető legélesebb figyelemmel követünk, amely változásnak vagy változásoknak hatása lehet a magyar nemzeti közösség életére. Mi egy olyan nyelvet beszélünk, amit rajtunk kívül senki más, így nyilvánvalóan az identitás megőrzésének alapeleme az anyanyelvhez való hozzáférésnek a garantálása. Számunkra elfogadhatatlan az a megközelítés, történjen bárhol is, hogy egy adott nemzeti közösség anyanyelvhez való hozzáférésének jogát vagy anyanyelvhasználatának jogát szűkíteni akarják, mint az korábban történt és történik is Ukrajnában. Ezért amikor világossá vált, hogy Szlovákiában az államnyelvtörvény módosítására készülnek, azonnal feltettük ezt az ügyet a kétoldalú kapcsolatok napirendjére.

Én magam többször beszéltem már erről a kérdéstről a külügyminiszter kollégával, holnap is fogunk, amikor itt lesz Budapesten. Hétfőn kifejezetten ezért mentem el a szlovák parlament elnökéhez, hiszen ez egy törvényalkotási kérdés lesz, ha lesz előbb-utóbb, és kértem tőle, hogy hogy szerezzenek érvényt annak a többször nyilvánosság előtt elmondott célkitűzésüknek, hogy az államnyelvtörvény módosítása nem eredményezheti a kisebbségi nyelvhasználat korlátozását. Ha ön figyelte a szlovák parlament elnökének nyilvános nyilatkozatát, sajtótájékoztatón elmondott nyilatkozatát, amelyet velem együtt tartott, akkor ön hallhatta, hogy ott ő erre garanciát is vállalt. Az is világos, hogy egyelőre jogszabálytervezet még nincsen abban a formában, amit a szlovák kormány megtárgyalt vagy adott esetben elfogadott volna.

A tegnapi napon a szlovák kormány kisebbségügyi kormánybiztosa, aki egy magyar ember, Horony Ákosnak hívják, a szlovák kulturális tárcánál járt, amely felelőse ezen törvény előkészítésének, ott a minisztérium teljes vezetésével találkozott, és tette világossá a magyar nemzeti közösség szempontjait. Ezen megbeszélés is, remélem, hozzájárul ahhoz, hogy semmifajta nem szándékolt következménnyel nem kell majd szembesülnünk a jövőben. Egy dolog biztos: a legmagasabb szintű magyar-szlovák kapcsolatrendszernek és kapcsolattartásnak jelenleg ez az egyik legfontosabb kérdése. Azt gondolom, a közvetlen párbeszéd és kommunikáció a legjobb eszköz ahhoz, hogy elkerüljünk esetleges negatív következményeket. Tehát arról szeretném biztosítani képviselő urat, hogy a lehető legszorosabban követjük figyelemmel a szlovák jogszabályi környezet változására irányuló szándékokat.

Képviselő úr kérdezett a Kínával való gazdasági együttműködésről is. Azt szeretném önnek mondani, hogy szerintem nagy lehetőséget hagynánk ki, nagy növekedési lehetőséget hagynánk ki, ha a Kínával való gazdasági együttműködést kihagynánk a magyar külgazdasági stratégia eszközrendszeréből. Arról szeretném önt tájékoztatni, hogy amikor nagy kínai vállalatok beruházásáért versenyzünk, akkor rendszeresen nyugat-európai vetélytársaink vannak. Tehát amikor ön adott esetben Nyugat-Európából hall olyan véleményeket, hogy nem kell a kínai együttműködés, akkor az a sikertelenségből fakadó frusztráció egyik megnyilvánulása, mert mondom még egyszer, rendszeresen nyugat-európai vetélytársaink vannak a beruházásokért folytatott küzdelemben.

Ha ön megnézi, hogy hogyan alakul az Európai Unió és Kína kereskedelmi együttműködése, akkor azt látja, hogy nagyjából 700-800 milliárd euró között van a kereskedelmi forgalom évente, ebből Magyarország nagyjából tíz-tizenegynéhány milliárd euróval veszi ki a részét. Ebből is az látszik, hogy a nagy európai országok rendkívül aktív együttműködést folytatnak Kínával gazdasági és kereskedelmi szempontból, ami szerintem nem is véletlen, tekintettel arra, hogy egy csomó technológia és csomó termék, amely Kínából származik, egyszerűen nélkülözhetetlen bizonyos iparágakban a sikeres európai stratégia végrehajtásához.

Azt gondolom, hogy sem nekünk, sem az amerikaiaknak nem különbözőek itt a céljaink, mert szerintem az amerikaiak is azzal a céllal rendelkezhetnek, hogy a lehető legjobb üzleteket kössék meg a saját szempontjukból a kínaiakkal. Nekünk is az a célunk a saját szempontunkból. Talán emlékezik rá, amikor Donald Trump volt az Egyesült Államoknak még a 45. elnöke, akkor volt egy hosszú tárgyalássorozat arról, hogy egy kereskedelmi megállapodást kössenek Kínával, ami jól is haladt, jól is állt, csak aztán az amerikai választók másként döntöttek, tehát 2020-ban nem nyert Donald Trump, és akkor ez a tárgyalássorozat végül nem végződhetett eredménnyel. De amennyire levonhatjuk a tapasztalatait Donald Trump elnök első ciklusának, azt gondolom, hogy ő a tárgyalásos megoldások híve minden területen. Azt gondolom, hogy ha mi a kínaiakkal a magyar szempontból legjobb megállapodások megkötésére törekszünk, akkor a helyes nyomvonalon vagyunk.

Őn beszélt a vendégmunkásokról is. Ma Magyarországon - most próbálom jól idézni a számot, ha tévedek, akkor elnézést kérek, és semmiképpen se tudják ezt bealkalmassági kérdésnek -, úgy emlékszem, nagyjából 120 ezer harmadik országbeli vendégmunkás dolgozik, a Gazdasági Bizottság meghallgatása alapján mondom, szóval 110-120 ezer között, és van körülbelül 70 ezer üres álláshely Magyarországon, 70 ezer üres álláshely. Most nyilvánvalóan azt a stratégiai elköteleződést nem szabad zárójelbe tenni, hogy minden egyes állásnál arra kell törekedni, hogy azt magyar ember töltsse be. Amíg van magyar ember, aki betölti az adott állást, addig nincs helye vendégmunkásnak. Azokon az álláshelyeken, amelyeket magyar emberekkel nem tudnak betölteni, de a magyar nemzetgazdaság működése egésze szempontjából vagy növekedésének egésze szempontjából fontosak, ott ideiglenesen, szervezett keretek között lehet beengedni külföldi munkavállalókat úgy, hogy természetesen az a helyi közösségek életét ne rontsa.

Mi folyamatosan kapcsolatban vagyunk azokkal az önkormányzatokkal, többek között a szegedivel is például, hogy említsek egy nem kormánypárti vezetésű önkormányzatot is, de számos mással, hiszen a beruházásösztönzés nekünk nem politikai kérdés, tehát kiválóan tudunk együttműködni ellenzéki vezetésű önkormányzatokkal is, sőt. Ott is mindig az egyik legfontosabb szempont az, hogy a vendégmunkások érkezése kapcsán egy olyan módszert alakítsunk ki, amely a helyi közösség életét nem befolyásolja negatívan.

Egy dologra azért felhívnám a figyelmet, képviselő úr, képviselőtársaim, hogy az illegális bevándorlók és a vendégmunkások összemosása szerintem kicsit sok. Illegális bevándorló az, aki a magyar határt megsértve, a magyar rendőrt megdobálva vagy arra rálőve, illegálisan, a magyar szuverenitást megsértve, erőszakkal jön be ide, és már azzal bűncselekményt követ el, hogy megsérti a határt. Vendégmunkás meg az, akit szigorú jogszabályok szerint vagy munkaerő-közvetítő, vagy egy vállalat ideiglenesen Magyarországra hoz munkavégzés miatt, a magyarországi jogszabályok tiszteletben tartásával. Szerintem a kettőnek az összemosása nem korrekt, bár jelent ez bármit is ma a magyar politikában.

A legjobb tudásom szerint, tisztelt elnök úr, ezeket a válaszokat tudtam önöknek adni. Még egyszer szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy önök, a bizottság minden tagja mindig szívesen látott vendég a paksi beruházás helyszínén, és természetesen állunk az önök rendelkezésére, ha bármifajta kételyük merül fel a bizottság portfóliójába tartozó kérdések ügyében. Nagyon szépen köszönöm, és elnézést, hogy ilyen hosszan húztam a válaszadást.

ELNÖK: Köszönjük szépen, miniszter úr, a válaszokat. Szerintem senki se bánja, ha hosszabban beszélünk ezekről az egyébként nemzetstratégiai szempontból fontos kérdésekről. Én azt gondolom, hogy nagyon sok területet érintettünk, nyilván nagyon

sok egyetértési vagy egyet nem értési pontot is tudnánk detektálni, de nyilván a bizottsági ülés kereteit kifeszítené, ha most ezekről a kérdésekről külön vitát nyitnánk. Azt viszont kérném miniszter úrtól és kormánybiztos úrtól is, vezérigazgató úrtól is, hogy az itt említett kérdésekkel kapcsolatos további vitalehetőség, információszerzési lehetőség tekintetében legyenek nyitottak, hogy ezeket a kérdéseket tovább tudjuk vinni.

Azt is így lezárásként, talán azt gondolom, mindannyiunk nevében elmondhatjuk, itt fölmerült gondolatként, hogy a természeti kincseink megóvásának a kérdése soha nem lehet sem ideológiai, sem kulturális, sem pártpolitikai kérdés. Én azt gondolom, hogy itt mindenki ilyen alapfeltevéssel vett részt és vesz részt a vitában. Azzal is mélységesen egyetérttek, hogy a nemzetpolitika is egy ilyen terület, és a külhoni magyar közösségek jogainak a megvédése, érvényesítése az mindannyiunk kötelessége. Úgyhogy ebben a szellemben köszönöm szépen ismét miniszter úrnak a részvételt. Ezzel le is zártuk a 3. napirendi pontot.

Egyebek

A 4. napirendi pontban, az egyebekben csak annyit jeleznék képviselőtársaimnak, hogy Nagy István agrárminiszter úr meghallgatására november 22-én 10 órától kerül sor.

Az ülés berekesztése

Amennyiben nincs további hozzászólási szándék, a mai bizottsági ülést lezárom. Köszönöm szépen még egyszer miniszter úrnak és munkatársainak, hogy itt voltak, és köszönöm szépen a munkatársaimnak, hogy lehetővé tették a bizottsági ülés megtartását.

(Az ülés befejezésének időpontja: 15 óra 49 perc)

Bencsik János
a bizottság alelnöke

Dr. Keresztes László Lóránt
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Farkas Cecília és Vicai Erika